З 23-РІЧЧЯМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!

НАРОДНА АРМІЯ

ЄДИНА КРАЇНА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

СУБОТА, 23 СЕРПНЯ 2014 РОКУ №47-48 (5280-5281)

● ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

«УКРАЇНА — МОЯ РОДИНА, РОДИНА — МІЙ ОБЕРІГ»

Фото Тетяни МОРОЗ

Дівчатка не дозволяють батькам занепадати духом й опускати руки, допомагають, радують своїми успіхами. Діти як ніхто відчувають стурбованість і хвилювання близьких, коли татко в небезпеці, а мама часом просто в розпачі. Роздивляючись щовечора сімейні фото в альбомі, жіноче царство Вадима Гризуна подумки захищає свого татуся від біди. Родина — його оберіг…

СТОР. 4-5

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Народна армія
23 серпня 2014 року

Привітання
з нагоди 23-ї річниці незалежності України

Товариші генерали й адмірали, офіцери, прапорщики і мічмани, сержанти і старшини, солдати і матроси, курсанти і ліцеїсти, працівники Збройних Сил України! Шановні ветерани!

Щиро і сердечно вітаю вас із 23-ю річницею незалежності України!

Так сталося, що це величне свято ми зустрічаємо зі зброєю в руках.

Сьогодні військовослужбовці Збройних Сил України — учасники антитерористичної операції пліч-о-пліч з бійцями Національної гвардії, Державної прикордонної служби, інших силових структур відстоюють незалежність та територіальну цілісність на Сході країни, демонструючи високий професіоналізм, патріотизм та безмежну відданість Україні!

Саме від цих героїчних людей — офіцерів, військовослужбовців за контрактом, бійців, призваних під час мобілізації, залежить доля та майбутнє нашої країни.

Щодня в непростих бойових умовах, під кулями і «Градами» терористів та іноземних найманців ціною власних життів військовослужбовці Українського війська рятують мирних мешканців Донбасу, звільняючи населені пункти від терористичної лихоманки.

Українські вояки показали усьому світу, що здатні не лише захистити Україну, а й зберегти життя мирних громадян, допомогти мешканцям Донецької та Луганської областей, які потерпають від свавілля терористів. Недарма звільнені міста і села зустрічають наших військовослужбовців як справжніх героїв-визволителів.

На превеликий жаль, 23-тю річницю незалежності України ми зустрічаємо із непоправними втратами. Ми схиляємо голови перед героями, які віддали життя, виконуючи священний конституційний обов'язок перед Українським народом. Вічна пам'ять і слава героям!

Дорогі бойові побратими!

Сьогодні не лише Україна, а й увесь світ спостерігає за подіями в нашій державі. Увага міжнародної спільноти прикута до боротьби, яку веде наша держава в умовах, фактично, зовнішньої агресії з боку північного сусіда.

І в цій боротьбі ми обов'язково переможемо, адже правда на нашому боці!

З нагоди 23-ї річниці незалежності України зичу вам та вашим рідним міцного здоров'я, родинного благополуччя, здійснення всіх мрій і сподівань!

Переконаний, що разом ми збудуємо сучасні, боєздатні Збройні Сили, які зможуть дати гідну відсіч будь-якій зовнішній агресії. Ми створимо нову армію, яка стане гордістю й окрасою держави, її головним інструментом, який дозволить відстояти незалежність України у будь-який час і за будь-яких умов!

З Днем незалежності!

Слава Україні! Слава її героям-захисникам!

Міністр оборони України генерал-полковник В.В. ГЕЛЕТЕЙ

●АКЦЕНТИ ПРЕЗИДЕНТА

«МАЄМО БУТИ ЄДИНІ, ЯК НІКОЛИ»

Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко відвідав 79-у окрему аеромобільну бригаду Сухопутних військ Збройних Сил України в Миколаєві

Фото Управління преси та інформації МО України

Глава держави високо оцінив внесок десантників 79-ї бригади у звільнення багатьох територій Донецької та Луганської областей від терористів.

— Саме на вас, десантників, лягло основне завдання й основна відповідальність зі звільнення українських міст. Десантники завжди виконують найважливіші, найскладніші завдання, — наголосив Президент України та подякував військовим за мужність та героїзм.

Петро Порошенко заявив, що він та весь Український народ завжди пам'ятатимуть героїзм тих, хто віддав за державу найдорожче — життя.

Президент наголосив, що для перемоги та досягнення миру українському народу необхідні єднання та підтримка.

— Маємо бути єдині, як ніколи. В єднанні сила. Ніхто, крім нас! — підписуюсь під кожним словом цього девізу аеромобільних військ, — заявив Петро Порошенко.

Глава держави вручив державні нагороди військовослужбовцям, а також ордер на квартиру родині загиблого воїна. Він також передав документи на броньовану машину «швидкої допомоги», яку створено на базі БТР-70. Машина виготовлена на Миколаївському бронетанковому заводі концерну «Укроборонпром».

Петро Порошенко подякував волонтерам і персонально Юрію Бірюкову за зусилля, спрямовані на підтримку українських військових, підвищення захисту та боєздатності воїнів.

Командир 79-ї окремої аеромобільної бригади полковник Олексій Шандр вручив Президенту символ бригади і десантну тільняшку, повідомляє Управління преси та інформації МО України.

●З ПЕРШИХ УСТ

«УКРАЇНА ЗАВЖДИ БУЛА І ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПОСЛІДОВНИМ ТА НАДІЙНИМ ПАРТНЕРОМ У СПРАВІ ЗМІЦНЕННЯ МИРУ»

— Агресора можливо зупинити тільки спільними зусиллями. Україна зробить усе можливе задля збереження миру і спокою у світі, — наголосив Міністр оборони України генерал-полковник Валерій Гелетей, виступаючи в Центральному будинку офіцерів Збройних Сил України перед представниками Київської асоціації військових аташе (КАВА).

Фото Руслана ТАРАСОВА

Метою зустрічі з військовими дипломатами було із перших уст поінформувати представників іноземного військово-дипломатичного корпусу та міжнародної спільноти про події на Сході України.

Міністр оборони наголосив, що Україна як одна з країн-засновниць ООН завжди була і залишається послідовним та надійним партнером у справі зміцнення миру. Свідченням миролюбності України стала відмова від ядерної зброї та підписання Будапештського меморандуму з Росією, США та Великою Британією, які гарантували нашій державі суверенітет та територіальну цілісність.

— Ми навіть уявити не могли, що одна з країн — гарантів безпеки нашої держави, колишній «стратегічний партнер» руйнуватиме територіальну цілісність України, перетвориться на джерело міжнародного тероризму, — наголосив генерал-полковник Валерій Гелетей.

Міністр оборони України поінформував присутніх щодо подій на Сході України та про заходи, до яких вдаються Збройні Сили України та інші військові формування для стабілізації ситуації.

— Російська Федерація всебічно підтримує терористів, постачає на українську територію зброю, боєприпаси, військову техніку та найманців, — повідомив глава оборонного відомства. — В Україну поставляється зброя, військова техніка та особовий склад для посилення терористичних формувань, на озброєнні яких вже нараховується декілька сотень одиниць російського озброєння і військової техніки. Це і бойові машини БТР-80А, БТР-82, яких ніколи не було на озброєнні Збройних Сил України.

— Нам також достеменно відомо, що з території Російської Федерації з реактивних систем залпового вогню «Град» та мінометів постійно здійснюються обстріли української території. Окрім того, терористи почали застосовувати більш потужні системи озброєння, які постачаються з Росії, — реактивні системи залпового вогню «Ураган», — повідомив генерал-полковник Валерій Гелетей.

Міністр оборони України нагадав про випадок, коли з установок «Град» та мінометів бойовики обстріляли колону мирних мешканців, які виїжджали із зони бойових дій, внаслідок чого загинули десятки людей, серед яких жінки та діти. Також він згадав трагедію з малайзійським «Боїнгом», який терористи збили в небі над Торезом зенітно-ракетним комплексом «Бук-М1», що призвело до загибелі майже трьохсот людей.

— Ця жахлива трагедія свідчить про те, що сьогоднішні події на Сході України набули всіх ознак міжнародного тероризму, — зазначив глава оборонного відомства.

Щодо подальшого розвитку антитерористичної операції Міністр оборони України пояснив, що тактика українських підрозділів — це розсікання на окремі зони території, контрольованої терористами, щільне звуження кільця оточення та унеможливлення подальшого постачання терористів.

— Незважаючи на активний опір, наступ українських Збройних Сил та Національної гвардії успішно триває. Наші підрозділи звільняють міста, відновлюють інфраструктуру, допомагають мешканцям Донбасу повернутися до нормального життя, — зауважив генерал-полковник Валерій Гелетей.

На думку Міністра оборони, події на Донбасі — «це виклик європейській та світовій безпеці». «Дії Російської Федерації несуть серйозну загрозу світовій системі безпеки, яка формувалася десятиліттями. А Збройні Сили України, які зіштовхнулися з агресором, як ніколи раніше потребують міжнародної підтримки».

Генерал-полковник Валерій Гелетей висловив вдячність світовій спільноті й країнам-членам НАТО, які відгукнулись на прохання України щодо надання матеріально-технічної та консультативно-дорадчої допомоги, за підтримку України у цей непростий час.

— Успіх антитерористичної операції, збереження територіальної цілісності та незалежності України залежать не лише від мужності та героїзму особового складу Збройних Сил та інших військових формувань, а й від об'єднання зусиль усіх країн Європи та світу, яким небайдужі загальнолюдські цінності та мир, — наголосив генерал-полковник Валерій Гелетей.

За сприяння Збройним Силам України в ході проведення АТО Міністром оборони України було вручено заохочення аташе з питань оборони при посольствах США, Республіки Польща, ФРН, Великобританії та Канади.

Володимир КОРНІЯКА, «Народна армія»

●МОБІЛІЗАЦІЯ ТРИВАЄ

«БУДУТЬ ПРИЗИВАТИ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІВ, АРТИЛЕРИСТІВ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ»

Президент України Петро Порошенко відзначив необхідність підвищення якісного рівня військових спеціалістів, які мобілізуються до складу Збройних Сил, повідомила прес-служба глави держави.

— Сьогодні ми маємо замінити підрозділи Збройних Сил України та Національної гвардії більш якісним складом мобілізованих військових. Це сприятиме більш швидкому досягненню миру в Україні, — сказав Президент України.

Він зазначив, що третя хвиля мобілізації дозволить здійснити ротацію військових підрозділів, які знаходяться в зоні антитерористичної операції. Найближчим часом сили АТО поповняться трьома бригадами, дві з яких у складі Збройних Сил України, одна — Національної гвардії.

— Це дозволить відновити боєздатність і дати можливість бійцям відпочити, — сказав глава держави.

Петро Порошенко повідомив, що затвердив графіки ротації та вніс корективи в мобілізацію. «Будуть призивати тих, хто має військові спеціальності: спецпризначенців, артилеристів та інших військових фахівців», — зазначив Президент України.

ХРОНІКА АТО

ТЕРОРИСТАМ ПРОДОВЖУЮТЬ ПЕРЕКРИВАТИ КИСЕНЬ

На Сході нашої країни триває військова операція зі звільнення від російських терористів міст Донецьк, Луганськ, Іловайськ, Красний Луч, Шахтарськ, Торез, Сніжне, Зугрес, Горлівка та Станично-Луганське. Сили АТО в бою під Луганськом захопили дві бойові машини десанту російської армії. У одній з БМД був навіть повний пакет документів на цю машину — від водійських прав до військової документації. Відповідно до них екіпаж і сама машина приписані до першої парашутно-десантної роти Псковської дивізії ВДВ (в/ч 74268).

Серед речей знайдено особистий планшет командира взводу гвардії лейтенанта Попова. Екіпаж БМД кинув бойову машину. Також під час наступу українські військові знищили 2 танки терористів та дві установки «Град», з яких російські найманці вели обстріл як позицій сил АТО, так і житлових будинків.

В Іловайськ Донецької області на українські позиції прибуло потужне підкріплення. Це дозволило нашим військам закріпитися та відбити ще 2 атаки терористів. Під контролем українських бійців зараз більша частина міста. Проте терористи намагаються повернути втрачену територію. Про це під час брифінгу повідомив речник Інформаційно-аналітичного центру РНБО Андрій Лисенко.

20 серпня в Луганській області неподалік селища Новосвітлівка терористи збили літак Військово-Повітряних Сил ЗС України Су-24М, який повертався після виконання завдання. Обидва пілоти катапультувалися. Також продовжуються обстріли позицій сил АТО з території Росії. Завдано артилерійського удару по блокпосту і позиціях Збройних Сил України в районі села Благодатне та Комишуваха під Амвросіївкою на Донеччині й сіл Макарове та Лужки на Луганщині.

У районі селища Георгіївка Лутугинського району Луганщини під час виконання бойового завдання терористи збили гелікоптер Мі-24. Обидва члени екіпажу загинули.

Щоб створити собі коридор для постачання озброєння, важкої техніки, а також живої сили з території Російської Федерації, терористи продовжують обстрілювати позиції сил АТО. Проте через постійний тиск українських військ терористи почали відступати. Дехто з них навіть намагається покинути окуповані території під виглядом біженців.

21 серпня з боку кордону з Російською Федерацією був обстріляний із важкої артилерії український блокпост, розташований поблизу міста Тельманове Донецької області у прибережній рекреаційній зоні Азовського моря — за 5 км від кордону із Росією та за 100 км від активної зони боїв. Щогодини повз цей блокпост проїздять автомобілі та автобуси із мирними мешканцями — жінками та дітьми. Попри багатолюдність цього місця, російські терористи цинічно навмисно обстріляли цей блокпост. Наші військовослужбовці миттєво відреагували і під загрозою смертельної небезпеки евакуйовували людей у власні бліндажі та укриття, таким чином врятувавши всіх переселенців та туристів. Тому жертв серед мирного населення вдалось уникнути.

Також на Луганщині терористи обстріляли ще одну машину з біженцями. Трагедія сталася знову ж таки в районі селища Хрящувате. За словами очевидців, машина їхала з великим білим прапором, але це не зупинило бандитів. Терористи стріляли з боку селища Самсонівка Краснодонського району. В автомобілі перебувала сім'я з п'ятирічною дитиною. Чоловік і дитина загинули на місці. Жінка померла на руках українських військових медиків.

Окрім того, внаслідок обстрілу терористами пошкоджено Ясинівський коксохімічний завод. Тепер підприємство знеструмлене, відсутня подача води. Обстріляно і шахту №1 імені Кірова. Там пошкоджено 2 опори високовольтних електромереж, частково зруйнована адміністративна будівля. З важкого озброєння терористи обстріляли спортивний комплекс «Донбас Арена», який є справжньою перлиною столиці Донбасу.

У більшості населених пунктів Донецької та Луганської областей терористи, відступаючи, залишають велику кількість саморобних мін, які можуть бути схожі на мобільний телефон, авторучку або банку з-під напою.

Не припиняється брехня про події на Сході України на російських телеканалах. Так, російська телерадіокомпанія «Звезда» збройних сил Росії звинуватила сили АТО в тому, що в боях за Макіївку українська армія обстріляла місто з ракетного комплексу «Точка-У». У сюжеті йшлося про те, що Збройні Сили України бомблять місто, аби звільнити його до Дня незалежності. Наприкінці цієї нісенітниці росіяни погрожували Україні міжнародним скандалом. Проте, як з'ясували аналітики Інформаційно-аналітичного центру РНБО, картинка, яка демонструє застосування зброї масового ураження, тобто ракету, яку нібито стріляли українські військові, насправді стосується іншої події — вибуху російської ракети 2 липня 2013 на Байконурі (Казахстан). Це підтверджує порівняння сюжету російського телеканала і справжнього відеовибуху на Байконурі.

Нагадаємо, Росія неодноразово і безпідставно звинувачувала Україну в застосуванні балістичних ракет у населених пунктах. Це відео яскраво демонструє, як працює фабрика російської телебрехні, не соромлячись не тільки спотворювати факти, а й фальсифікувати відеосупровід.

22 серпня у Донецькій та Луганській областях продовжуються активні наступальні дії сил АТО. Тривають бої за звільнення від бойовиків Донецька, Луганська, Іловайська, Ясинуватої, Шахтарська, Тореза, Сніжного, Зугреса, Горлівки, Красного Луча, Станично-Луганського, що супроводжується значними втратами серед терористів. Під Сніжним Збройні Сили України знищили 11 установок БМ 21 «Град», три танки та 5 бойових машин піхоти терористів. За попередніми підрахунками, втрати російських найманців становлять понад 100 осіб. За даними радіоперехоплень, терористів, що зазнали численних втрат, охопила паніка. Українські військові проводять оперативне відпрацювання населених пунктів Іллірія, Маломиколаївка, Іловайськ, Станично-Луганське, Успенка. Крім цього, сили АТО ведуть бої за утримання міст Новосвітлівка, Хрящувате та кургану Савур-Могила. Сили АТО звужують кільце довкола терористів під Смілою Луганської області.

Протягом доби терористи не припиняють обстріли житлових масивів Ленінського, Київського, Ворошиловського та Куйбишевського районів Донецька. Також бойовики обстрілюють артилерією та з бронетехніки райони Луганська — з селища Георгіївка Лутугинського району та Краснодона — з передмістя, куди техніка заходить від Суходольська.

Бойовики продовжують знищувати всю інфраструктуру регіону. Днями терористи обстріляли вибухонебезпечну шахту «Комсомолець». Також продовжуються пограбування представників бізнесу та пересічних громадян. Окрім цього, терористи вимагають від працівників Художнього музею Донецька віддати їм всі художні цінності, погрожуючи розстрілом. Трохи раніше терористи вже розбомбили будівлю Донецького обласного краєзнавчого музею. З 29 залів вціліли лише 3. Найбільше постраждала археологічна колекція.

За оперативними даними, бойовики, відчуваючи нестачу живої сили, захопили Донецький слідчий ізолятор та висунули ультиматум працівникам — до 22.08.2014 р. присягнути на вірність так званій «ДНР» або написати рапорт на звільнення. Окрім цього, бойовики погрожують стратити засуджених на довічне ув'язнення, а решту — мобілізувати до бандформувань. Проте засуджені відмовилися вступати до лав терористів та продовжують залишатися в ізоляторі.

Останнім часом терористи вдалися до провокацій, проникаючи під виглядом військовослужбовців ЗС України у приватні помешкання мирних мешканців у зоні АТО. Погрожуючи фізичною розправою, вони грабують або викрадають автомобілі.

Протягом останньої доби сили АТО 22 рази вступали у вогневий контакт з терористами в районі Мар'їнки, Красногірки, Жданівки, Кутейникового, Фащівки, Городища, Новоганнівки, Верхньоторецького, Андріївки, Круглика, Станиці Луганської, Іллінки, Землиного, Березового.

Підготував Роман ВУС,
«Народна армія»

СТОП-КАДР

Фото Руслана ТАРАСОВА

Після параду з нагоди 23-ї річниці незалежності України на Хрещатику частина військової техніки, задіяної в ньому, відразу ж направиться в зону проведення антитерористичної операції для виконання бойових завдань.

ПОДАРУНОК ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

У ВІЙСЬКОВИХ ЖУРНАЛІСТІВ ТЕПЕР Є ВЛАСНІ «КОЛЕСА»

Радник голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Олексій Салкоч урочисто передав офіцерам прес-центру штабу антитерористичної операції автомобіль Volkswagen Transporter (T4), бронежилети високого ступеня захисту та спальні мішки. Все це було придбано за кошти Фонду оборони країни, внески до якого регулярно роблять патріотично налаштовані громадяни.

Як розповів Олексій Салкоч, вже сьогодні автомобіль та засоби індивідуального захисту будуть доставлені до зони проведення антитерористичної операції на Сході країни.

— Проти України працює потужна пропагандистська машина, і щодня до засобів масової інформації надходить неправдива інформація, яку спростовують саме військові журналісти. Ці люди щодня об'єктивно інформують громадськість, разом із бойовими підрозділами АТО вирушають у рейди, організовують взаємодію із державними та іноземними ЗМІ, знаходяться на передових позиціях та блокпостах. Тому ми вирішили допомогти медійникам у погонах, — зазначив він.

Прес-секретар антитерористичної операції полковник Олексій Дмитрашківський від імені всіх військових журналістів, які сьогодні працюють у зоні проведення АТО, подякував за благодійну допомогу, а також за оперативність у розв'язанні проблем, пов'язаних із забезпеченням захисників Вітчизни всім необхідним.

— Завдяки даному автомобілю військові журналісти не лише завжди будуть в епіцентрі основних подій, а й матимуть змогу брати з собою на передову цивільних колег для об'єктивного висвітлення боротьби з тероризмом на Донеччині та Луганщині. А засоби захисту вбережуть їх від ворожих куль та осколків, — сказав офіцер.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
Дніпропетровськ

ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

«УКРАЇНА — МОЯ РОДИНА, РОДИНА — МІЙ ОБЕРІГ»

…Біля КПП окремої Білоцерківської механізованої бригади близькі та родичі з хвилюванням чекають на автобус, який має привезти військових додому. Серед схвильованого натовпу — родина Вадима Гризуна. Дружина Наталія з нетерпінням поглядає на дорогу, аби найскоріше побачити чоловіка. І ось нарешті — довгоочікувана мить зустрічі… Сльози, обійми, безмежна радість. Це справжнє щастя — зустрічати близьких і дорогих людей живими та здоровими… із зони бойових дій!

«Натусько, привіт...»

…Після чотиримісячної розлуки Наталія вперше посміхається і плаче не від хвилювання, а від радощів. Щовечора вона уважно вдивлялася в екран телевізора, аби не пропустити важливі новини із зони АТО, сподівалась побачити свого чоловіка живим та здоровим. Але тепер він поруч — її Вадим, її герой. І нехай це тільки десять діб відпустки, але вони віддані тільки їй, а не страшній суперниці — війні…

…Чоловік жалів її і про те, що перебуває у зоні АТО, не розповідав. Лише згодом з новин вона дізналася, що він — у зоні бойових дій. Перед відправкою вони навіть попрощатися по-людськи не встигли. Домовились дзвонити один одному двічі на день — вранці та ввечері. Уявити страшно, як крається жіноче серце від хвилювань, коли набираєш номер, а в голові тільки одне: «Візьми слухавку, благаю…» Одноманітні гудки, здається, тривають вічність… За мить: «Натусько, привіт…» І на душі легшає. Голос його чує — живий…

…Зустрілися вони з Вадимом десять років тому, закохались — з першого погляду. З першого дня зрозуміли, що жити одне без одного вже не зможуть. Тому з весіллям не затягували. Не минуло й трьох місяців, як стали щасливим подружжям. Тепер, коли він «там», а вона вдома, її від хвилювань, немов янголятка, оберігають дві біляві донечки.

Поки батько був на війні, його чарівні дівчатка помітно подорослішали. Старша, Дар'я, з відзнакою закінчила третій клас, мріє стати журналістом. Коли побачила батька, спершу злякалась, адже не впізнала його з бородою. Згодом обняла і вже не відпускала. Менша, трирічна Марійка, по-дитячому безтурботно живе своїм щасливим «малюковим» життям. Хоча ще бавиться іграшками, але вже з дорослим і дуже серйозним виглядом співає не якісь там дитячі пісеньки, а Державний гімн України, щоправда, своєю, малюковою, мовою…

Дівчатка не дозволяють батькам занепадати духом й опускати руки, допомагають, радують своїми успіхами. Діти як ніхто відчувають стурбованість і хвилювання близьких, коли татко в небезпеці, а мама часом просто в розпачі. Роздивляючись щовечора сімейні фото в альбомі, жіноче царство Вадима Гризуна подумки захищає свого татуся від біди. Родина — його оберіг…

Справжнє пекло оточення

…До 72-ї окремої механізованої Білоцерківської бригади Вадим прийшов лейтенантом по закінченні Сумського інституту артилерії. Йому — начальнику штабу гаубичного самохідно-артилеристського дивізіону — до польових умов було не звикати, адже ще в курсантські роки більшість часу проводив на полігонах. Тому й засмага цілий рік — буцімто щойно з курорту, тому й досвід, який не купиш ні за які гроші.

На щастя для всіх нас, його наснага та професійність неабияк допомогли. Вадим і його підрозділ — із самого початку в зоні АТО, півтора місяці — у справжнісінькому пеклі оточення… Складно уявити, що відчуває людина, яка перебуває на оточеній ворогом території тривалий час. Щодня на твоїх очах гинуть люди, зменшуються запаси їжі та води, та й боєприпасів стає дедалі менше. З одного боку без мук сумління обстрілює з «Градів» сусідня «братня» держава, з іншого — терористи. І так весь час…

«Ми трималися щосили. Найстрашніше було пережити ніч. Під безперервним обстрілом сон тривав близько 4-х годин, але можна було тільки уявити,

СИЛЬНІ ДУХОМ

За час антитерористичної операції на Донбасі війна забрала сотні життів наших співгромадян, тисячі були поранені, десятки тисяч доль скалічено... У боях відзначилися справжні герої, чиї подвиги мають бути описані в підручниках з історії нової України.

СНАЙПЕРУ — ОРДЕН

Павло Чорій — миколаївський десантник з 79-ї аеромобільної бригади — міг би залишитися в пам'яті своїх товаришів по службі як один з багатьох снайперів. Але став героєм. Президент України нагородив військовослужбовця Павла Чорія орденом «За мужність» III ступеня.

…Третього червня на колону українських військових, серед яких були миколаївські десантники з 79-ї аеромобільної бригади, напали терористи. В результаті атаки один десантник загинув, 13 поранено. Осколкове поранення правого ока тієї ночі отримав і снайпер — рядовий контрактник Павло Чорій. Проте вести бій продовжував. Він затискав однією рукою поранене око, а в другій тримав на вазі СВД (снайперську гвинтівку Драгунова) і стріляв. Скільки міг. А навколо — бій, гуркіт вибухів, крики поранених...

ЗАТИСКАЮЧИ РУКОЮ ПОРАНЕНЕ ОКО, ДЕСАНТНИК САМОТУЖКИ ВИТЯГНУВ ЧОТИРЬОХ ПОРАНЕНИХ ОДНОПОЛЧАН ТА НАДАВ ЇМ ПЕРШУ ДОПОМОГУ

У цей час БТР-4Е, маневруючи, кормою зім'яв ГАЗ-66, де були затиснуті поранені десантники — товариші Павла по зброї. А кабіну будь-якої миті могли закидати гранатами. Коли Павло відстріляв усі патрони, він побіг рятувати товаришів по службі. Затискаючи рукою поранене око, десантник самотужки витягнув чотирьох поранених однополчан та надав їм першу допомогу. Мужній боєць не зважав на важке поранення і до самого госпіталю був у свідомості. Жартував, просив цигарок. Обурювався: він же снайпер, а поранене праве око! І вже тільки в госпіталі знепритомнів.

Моє знайомство із солдатом Павлом Чорієм відбулось у відділенні офтальмології Головного військово-клінічного центру «ГВКГ» МО України, де він проходив лікування. Молодий чоловік із задоволенням розповідав про своє дитинство, про студентське життя. Павло закінчив Миколаївський педагогічний університет, факультет фізичної культури і туризму. Після закінчення вишу вирішив відслужити в армії. В Миколаївському військкоматі йому запропонували підписати контракт на три роки і служити в десантній бригаді. Павло пристав на пропозицію. Півтора року служби пролетіли швидко. За цей час у миколаївській 79-й аеромобільній бригаді з учорашнього студента зро-

яким був цей сон, — згадує Вадим з помітною тривогою. — Піхота, хлопці — молодці. Вони рятували нам життя тисячі разів, своєчасно попереджали про спалахи артилерії. «Залп!» — для нас це означало одне: строк між життям і смертю лише 4 секунди. Мить, і ти в стрибку летиш в окоп... Ми розуміли, що далі чекати вже не можна: або від голоду, або від «Граду» ми загинемо. Вирішили на свій страх та ризик прориватися...»

Місток до життя

«Наші «саушки» (САУ — самохідна артилерійська установка) були всі підбиті, нічого не залишилось, лише колісна техніка й командирська машина управління. У мене в батареї залишилося 4 снаряди, які я беріг до останнього. Дякувати Михайлу Д., командиру батальйону, без його допомоги ми би не прорвалися. Він узяв свої 7 БМП і разом з командиром Дмитром Х. ми вирішили пробиватися в район Амросіївки.

ках. Для мене він — справжній герой, якого я не міг зрадити, тому мав йти до кінця...

...Запам'ятався при прориві з оточення пейзаж, який був до і після бою. Я ніколи не бачив такої картини. Світить сонце, маленьке таке, червоне... і чисте небо. Хвилину згодом — море вогню і диму: горіло все... трава, дерева, порох, пил... Це був знак — як день і ніч, життя і смерть...

...З великими втратами ми вийшли до річки Міус. Форсували її з ходу, без зупинки. Втрьох ми якось знайшли вихід — у мене GPS, у Михайла Д. — карта, у Дмитра Х. — ліхтарик. З таким «потужним» бойовим знаряддям шукали брід. Ми розуміли, що терористи замінували всі стратегічно важливі об'єкти, тому були вкрай обережні. Зовсім випадково натрапили на залізобетонний міст, якого на карті не було. Він був перегороджений плитою вагою близько 10 тонн. Танком ми скинули її в річку. Під тригодинним об-

«ПІХОТА, ХЛОПЦІ — МОЛОДЦІ. ВОНИ РЯТУВАЛИ НАМ ЖИТТЯ ТИСЯЧІ РАЗІВ, СВОЄЧАСНО ПОПЕРЕДЖАЛИ ПРО СПАЛАХИ АРТИЛЕРІЇ. «ЗАЛП!» — ДЛЯ НАС ЦЕ ОЗНАЧАЛО ОДНЕ: СТРОК МІЖ ЖИТТЯМ І СМЕРТЮ ЛИШЕ 4 СЕКУНДИ. МИТЬ, І ТИ В СТРИБКУ ЛЕТИШ В ОКОП...»

Ми йшли останньою колоною, по дорозі забрали реактивників під Дяковим й мінометників, що були під Довжанським. При виході побачили колону терористів, хотіли перечекати, але засідки, на жаль, не оминули. Під обстрілом ми втратили багато людей... Відчай був неймовірний, здавалося, що все, кінець...

...В той момент я чомусь згадав рядового Максима І., який для мене був і залишається неймовірним прикладом сміливості, відваги та мужності. Хлопець завжди посміхався і ніколи не занепадав духом, як би важко йому не було. Коли під Ізвариним ми відповідали на мінометний обстріл, він робив це так завзято, що врятував нам усім життя. І це не один епізод — так було постійно... Відмовляючись від медичної допомоги, він, поранений, продовжував давати відсіч ворогу. Командир виніс ледь живого Максима з поля бою на ру-

стрілом, підсвічуючи маленьким ліхтариком, переправляли через міст техніку та людей. Цікаво, що все це відбувалось поблизу міста, зайнятого терористами, можна сказати, просто під ворожим носом. Так, випадковий міст, якого не було на карті, став нашим спасінням від смерті — ниткою, на якій висіло тоді наше життя...»

Раною в серці

За два дні хлопці «на броні» пройшли чотириста кілометрів через Степанівку, Амвросіївку до Мелітополя. Люди вибігали на вулиці, зустрічали їх з неймовірною радістю. Жінки плакали, чоловіки вітали, частували геть виснажених бійців їжею та напували водою.

У складні хвилини Вадим не думав про родину, адже зайві хвилювання робили його слабкішим. Але тепер він із легкістю, намагаючись забути цей страшний сон тривалістю у півтора місяця, набрав номер дружини і сказав: «Натусько, привіт... Зустрічайте мене вдома...»

Коли під'їжджали до рідної Білої Церкви, радість переповнювала всіх. І тих, хто повернувся з війни, і тих, хто чекав зустрічі з близькими. Але не для всіх ця мить була щасливою...

Обійми дружини, сльози щастя... Хтось ледь торкнувся плеча Вадима. Він повернув голову і побачив жінку із заплаканими очима. Весь час вона невтомно вглядала серед бійців свого сина. Одягнена в усе чорне, бо страшну звістку вона вже отримала, вірити їй таки не хотіла, тому до останнього сподівалась зустріти свого хлопчика з війни...

— Вадиме Федоровичу, а де мій син?..

Очі командира сповнені суму, а серце краять спогади... Він опустив голову... Під Краснодоном, намагаючись відбити напад, одним із перших загинув його боєць — рядовий Вадим В. Його вбило осколком... Навіть не своєї смерті боявся Гризун тоді, а тієї миті, коли йому як командиру доведеться дивитися в очі матері загиблого хлопця.

— Його більше немає. Ваш син — герой, — відповів він, міцно обіймаючи напівпритомну заплакану жінку...

...Так, війна не жаліє нікого. Вона змінює всіх. Змінюється країна, змінюємося ми і наші діти. Змінився і сам Вадим Гризун. Сьогодні він захищає від ворога, від зради та біди Батьківщину, тисячі родин і свою власну.

Тетяна МОРОЗ,
«Народна армія»

За мужність і витримку Вадиму Гризуну достроково присвоєно звання підполковника... Він — герой нашого часу. Герой — бо не порушив присягу, тому, що вижив і зміг вийти з оточення, тому, що виконав наказ до кінця... Вірю, що доки в нас є такі люди, наша незалежна країна процвітатиме!

«ЗА МУЖНІСТЬ»

били справжнього десантника — сильного тілом і духом.

Мама Павла пишалася змужнілим сином, справжнім воїном-захисником.

— Що мій син ніколи не покине товаришів у біді, я знала завжди. Про те, що він був у зоні АТО, я довідалася тільки тут, у госпіталі. Все тіло мого сина — в ранах від осколків, але я розумію, що ці поранення заживуть. А ось око... Зараз у Павла тимчасовий протез. Він дуже відрізняється від природного ока. Мені вкрай важко дивитися на сина, моє серце розривається від болю. Є надія, що у Франції йому зможуть зробити постійний протез, який буде не відрізнити від здорового ока, — тремтячим голосом і зі сльозами на очах розповідала мама Павла Ольга Чорій.

На біду, материнське серце не витримало всіх переживань і стресів. А ще загострилась хвороба — цукровий діабет. Нещодавно Ольга Чорій померла.

— Активісти вже зібрали гроші на протез ока для пораненого українського снайпера Паші Чорія. Його ім'я миготіло в мене у SMS в першу добу після бою 79-ки. Ми збирали дані, ми шукали наших. Заплуталися в літерах, у госпіталі Харкова він значився як Чорний. Ми все ніяк не могли знайти його. Чорний, Чорій. Але тепер я назавжди запам'ятаю це прізвище, ніколи не переплутаю. По Пашиному питанню вже є рішення: його беруть до Франції на протезування на дуже пільгових умовах. Нам залишається тільки оформити документи та купити йому квиток. На це і гроші є, — розповідає громадський активіст Юрій Бірюков.

Тож рядовий Чорій зробив закордонний паспорт і почав оформляти візу для поїздки. Але з надходженням інформації про важке становище рідної для Павла миколаївської бригади він вирішив, що протез може почекати, а зібрані гроші треба передати своїм хлопцям, бо їм потрібніше.

ПАВЛО ЧОРІЙ ВИРІШИВ, ЩО ПРОТЕЗ МОЖЕ ПОЧЕКАТИ, А ЗІБРАНІ ГРОШІ ТРЕБА ПЕРЕДАТИ СВОЇМ ХЛОПЦЯМ, БО ЇМ ПОТРІБНІШЕ

— Там мої десантники, вони залишилися на передовій. Їм потрібні броники, каски, їжа, цигарки, форма, аптечки, взуття, спальники, окуляри. Окуляри, які захищають очі, — переконаний Паша Чорій.

Миколаївський десантник став героєм і легендою АТО. Його готовність до самозречення заради інших є непересічною людською рисою, гідною вшанування. І таких людей в історії Українського народу вже немало.

Інна МАЛЕВИЧ,
«Народна армія»

ЖИТТЯ КРІЗЬ ВОГОНЬ

Є МІСЦЕ ПОДВИГУ НЕ ТІЛЬКИ В ДНІ ВІЙНИ

Олександр ПЕТРИЧЕНКО з дружиною Людмилою та донькою Оленою, яка нині проходить службу в 101-й окремій бригаді охорони Генерального штабу

У селі Рясне, що на Сумщині, згасав спекотний день. Вечірню тишу порушували лише невгамовні птахи та дворові собаки. Усе, як у дитинстві. Саме тому в такі моменти виникає бажання повернутися думками в минуле, замислитися над сьогоденням та поділитися планами на майбутнє...

Дуже складним для Олександра Петриченка видався цей рік. Іноді здавалося, що чорна смуга в житті ніколи не завершиться. У коловороті військових буднів не встигав приділити увагу здоров'ю. Понад тридцять років у погонах, а це — постійні переїзди, навчання, бойові чергування...

Несподівано здоров'я почало слабшати, і, як грім серед ясного неба, страшний вирок — злоякісна пухлина. Часу на зволікання вже не було. Важка операція, втрата нирки, реабілітаційний період. Хвороба поволі відступала.

Проте радість була передчасна. Недуга лише затаїлась для нового випробування на міцність. Водночас віра у лікарів, підтримка близьких і сподівання, що омине, не давала втратити найголовніше — силу духу та впевненість у собі. Життя довелося починати заново. Одна за одною операції, променева терапія, попереду тривалий курс лікування...

І раптом крізь невеселі думки Олександр почув пронизливий дитячий крик. Малеча плакала і звала на допомогу. Біда сталася на сусідньому подвір'ї. Спалахнула господарча споруда, а в ній — безпомічна дитина.

Життя... Коротке слово з глибоким духовним значенням, про яке забуваємо в повсякденні. Твій вибір може стати крапкою відліку та викликом долі. Саме в такій ситуації опинився тієї миті Олександр Миколайович. Рахунок на секунди для прийняття єдиного можливого рішення. Мабуть, хтось і розгубився б у метушні та суцільній паніці, але не він — той, хто знає справжню ціну життя.

Роки виконання обов'язків оперативного чергового в штабі командування Сухопутних військ Збройних Сил України дали безцінний досвід. Відро води на себе, і без вагань у вбивче море вогню! Головне — знайти та врятувати дитину...

Згадуючи події того злощасного дня, він і досі не розуміє, як у густому задушливому диму й полум'ї вдалося знайти дівчинку, яка від страху сховалася у віддаленому куточку приміщення. Момент повернення із вогневого полону і став початком відліку нового життя для п'ятирічної Насті Давиденко та переоцінкою його значення для Олександра Миколайовича.

Дівчинці дійсно пощастило, що поруч опинився, ніби добрий ангел, «дід Саша», який, ризикуючи собою, врятував її. Але й герой отримав страшенні опіки, які стали платою за життя юної Настусі.

Понад два місяці перебував Олександр Петриченко у медичному закладі, переніс кілька пересадок шкіри. А медикаментозне лікування триває й донині. Втім мужній рятівник з гідністю приймає всі випробування і боротиметься далі, бо інакше не вміє...

Мирослава МЕЛЬНИК,
Київ

●ДОСВІД АТО

ЗМІНА КУРСУ РОЗВИТКУ ЗБРОЙНИХ СИЛ «НА МАРШІ»

Коли у 1991 році після проголошення незалежності Україна отримала у спадок від СРСР 800-тисячне військо, ніхто й у страшному сні не міг уявити, що через 23 роки перед країною постане необхідність захищати право на власне існування та відбивати військову агресію, розраховуючи лише на 6 тисяч готових до бою солдатів та офіцерів.

— Я вам доповідаю фактичний стан — готові тільки 6 тисяч, — заявив виконувач обов'язків Міністра оборони України Ігор Тенюх на засіданні Верховної Ради 11 березня 2014 року. Ця інформація стала несподіваною для всіх українців.

Крім майже мільйонної армії, Україна отримала понад 6100 танків, 8000 бойових машин, 1100 літаків. За кількістю та якістю важких озброєнь українська армія поступалась лише американській, російській та китайській. За понад два десятиліття вся ця армада була злочинно «оптимізована», «скорочена», «переформована», «реструктуризована» до стану майже повної небоєздатності.

У народі кажуть, що біда навчить. Понад два десятиліття держава не приділяла своєму війську належної уваги. Навпаки — військові у цьому контексті найчастіше згадують скорочення, яке обгрунтовувалося різними доктринами, вірними в теорії, викривленими на практиці. Аж ось армія стала вкрай потрібна державі та народу. Реальна військова загроза суверенітету та територіальній цілісності України поставила питання руба — або сучасна армія, або втрата території регіон за регіоном. Держава повернулася до війська обличчям, народ не лише схвалив, а й матеріально підтримав такий крок. Лише на короткий номер 565 українці переказали майже 143 мільйони гривень. Уряд також ухвалив низку рішень щодо збільшення видатків на сферу оборони на мільярди гривень з резервного фонду державного бюджету. Армія відповіла якісним ривком у своєму розвитку. Гадаю, сьогоднішні підрозділи вже б не змогли перепинити сепаратистські акції «місцевих мешканців», як це було ще навесні. А кримські путінські «зелені чоловічки» не мали б жодного шансу на утримання ситуації під своїм контролем. І хоча деякі аспекти, яким на впровадження потрібен час, зокрема переоснащення, не вражають динамікою, нам є чим пишатися.

Небачена донині хвиля патріотизму зумовила прихід тисяч добровольців до військкоматів. Скорочені нижче всяких логічних норм комісаріати фізично не могли впоратися з такою ситуацією. Своєю чергою це спричинило багато істеричних заяв на кшталт «Нас зливають!», які радо підхопили вороги. Неготовність військкоматів та всієї системи забезпечення призову додала оливи у вогонь. Але «вирулити» все ж таки вдалося. Принаймні під час проведення третьої черги мобілізаційного розгортання справедливих нарікань стало значно менше. Хоча звичка нашого народу робити все на власний розсуд, не цікавлячись правилами та засадами роботи системи, вносить певні корективи. Наприклад, багато добровольців, які пройшли медогляд, заповнили анкету на участь у підрозділах територіальної оборони, не дочекавшись виклику в перші кілька днів, здіймають у соцмережах хвилю про нібито непотрібність державі добровольців. При цьому рідко хто з них достеменно знає, що підрозділи тероборони знаходяться під юрисдикцією місцевих органів державної влади, а набір до них здійснюється лише за наявності вакансій. Отже той, чия спеціальність незатребувана, може чекати виклику до другого пришестя. Водночас десятиліттями відпрацьована система призову на військову службу — контрактну, строкову, за мобілізацією — настільки неповоротка, що допускає призов необхідних у професійному плані та придатних до служби в медичному незалежно від їхнього бажання.

РЕАЛЬНА ВІЙСЬКОВА ЗАГРОЗА СУВЕРЕНІТЕТУ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ ПОСТАВИЛА ПИТАННЯ РУБА — АБО СУЧАСНА АРМІЯ, АБО ВТРАТА ТЕРИТОРІЇ РЕГІОН ЗА РЕГІОНОМ

Вперше за час свого існування Збройні Сили України змінили курс свого розвитку зі скорочення до збільшення чисельності. Передусім — шляхом доукомплектування підрозділів і військових частин до штатів на особливий період, а також формування нових.

Наприклад, батальйони територіальної оборони були передбачені ще Законом «Про оборону України» від 6 грудня 1991 року. Проте реалізовувати його почали лише тепер. Батальйони територіальної оборони комплектуються добровольцями та мобілізованими, фінансуються з місцевих бюджетів і під-

порядковуються Міністерству оборони України. У зоні АТО діють лише їхні окремі підрозділи та тактичні групи. Основна частина готується на випадок повномасштабної російської агресії.

Серед напрямків подальшого розвитку Збройних Сил України — формування сил спеціальних операцій. Такі підрозділи є в багатьох європейських країнах, у США, Росії, Ізраїлі. Будуть і в Україні. Їхнє завдання — боротись з терористами та партизанами, здійснювати диверсії та протидіяти їм, вести розвідувальну діяльність. Українській армії такі війська будуть надзвичайно потрібні — навряд чи російська підривна діяльність закінчиться після відновлення миру на Донбасі.

Те, що українська армія ніколи не воювала, негативно позначилося на першому етапі українсько-російського протистояння. Наприклад, «східний напрямок» узагалі ніколи не визначався як загрозливий для України, тому терористи на Сході поперва почувалися безкарно і змогли за короткий час захопити значну територію. Досвід реальних бойових дій мали тільки українські солдати та офіцери, які брали участь у миротворчих операціях — в Боснії, Іраку, Ліберії, Сьєрра-Леоне, Косові. АТО стало нелегким випробуванням для багатьох. На жаль, нині Збройні Сили накопичують неоціненний досвід і запас тактичних навичок шляхом успіхів і помилок, які оплачені людськими життями. Наприклад, армія ніколи не готувалася до масштабних дій у містах. Противника планували громити у полі, в лісі, на водоймах. Але ніколи — серед мирного населення та промислових об'єктів. Зараз, завдяки вимогам норм міжнародного гуманітарного права, коли нашим військовим доводилося поєднувати виконання бойового завдання з жорсткими обмеженнями та заборонами щодо руйнувань інфраструктури та запобігання втрат серед цивільних, наші військовики навчилися діяти з філігранною точністю. Відбулися зміни й у тактиці. Широко використовується тактика оточення — відрізання терористів від постачання та шляхів відступу. Новим для наших вояків стала й вимога вести бойові дії вночі. Тут одразу дався взнаки низький рівень забезпеченості приладами нічного бачення, тепловізорами та нічними прицілами, який залишився на рівні норм середини минулого століття.

Найбільших втрат зазнали підрозділи, які не встигли належним чином «окопатися» та замаскуватися. Адже там, де війська, навіть повністю виснажені, правильно окопуються, укріплюються та маскуються, втрати серед особового складу є мінімальними.

ЗА ОСТАННІ МІСЯЦІ ЗБРОЙНІ СИЛИ ТА ІНШІ ФОРМУВАННЯ ОТРИМАЛИ ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ НОВІТНЬОЇ АМУНІЦІЇ, ТЕХНІКИ, ЗБРОЇ ТА ІНШОГО СПОРЯДЖЕННЯ

Та найбільшим каменем спотикання для України виявилася інформаційна війна. Проти нашої держави противник кинув високооплачуване багатотисячне угруповання пропагандистів. Від тотального знищення в інформаційному просторі нас врятувало лише те, що нам достатньо було просто оперативно подавати правдиві відомості, а противнику — весь час вигадувати якусь брехню. Зараз кожне силове відомство приділяє більше уваги своєчасному наданню інформації про хід бойових дій та чергові злочини терористів. Прес-офіцери та речники різних відомств стали не тільки джерелом новин для закордонної преси, а і формувачами суспільної думки. І хоча роботи на цій ниві ще непочатий край, справа вже рухається у потрібному нам напрямку.

За останні місяці Збройні Сили та інші формування, які беруть участь в АТО, отримали велику кількість новітньої амуніції, техніки, зброї та іншого спорядження. Причому зберігається великий дисбаланс між підрозділами: якщо деяким не вистачає банальних бронежилетів, то інші споряджені мало не за стандартами спецпризначенців провідних армій світу. Це пов'язано з тим, що норми постачання війська, хоча й коригувалися протягом останнього десятиліття, проте давно і безнадійно відстали від вимог сучасного збройного конфлікту. Дещо виправити це взялися волонтери, спробувавши екстраполювати систему забезпечення Майдану на армію. Тому вже з перших днів військо почало отримувати сотні бронежилетів і шоломів, десятки високоякісних іноземних прицілів, приладів нічного бачення, тепловізорів. Про засоби гігієни, білизну, обмундирування та взуття й говорити не варто — все це йшло суцільним потоком. Та масштаби потреб армії й Майдану різняться на сотні, якщо не тисячі порядків. Тому, попри постійний рух постачання до «лінії фронту», за півроку титанічних зусиль так і не вдалося змінити ситуацію. «Першу скрипку» в забезпеченні армії й надалі грають тилові підрозділи. Це їхня заслуга в тому, що в базових таборах завжди є все, передбачене нормативними документами — від місця для вмивання та відпочинку до їдальні та польового клубу. І в тому, що ремонтні майстерні, які оперативно відновлюють пошкоджену та поламану техніку, розгорнуті й діють у прямому сенсі на передовій. Зате, завдяки хаотичності в постачанні додаткових, непередбачених нормами речей, багато бійців вже ознайомилися з новітньою зарубіжною технікою, тисячі різних пристроїв пройшли випробування війною. Отже, коли постане питання, що саме приймати на озброєння та постачати до війська, досвід та власна думка безпосередніх користувачів про той чи інший зразок вже є.

СЕРЕД НАПРЯМКІВ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ — ФОРМУВАННЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

Перепало війську й у плані закупівлі озброєння і військової техніки. Хоча більшість зразків існують в одиничних екземплярах та ще проходять державні випробування, кілька вітчизняних розробок, приміром, БТР-3Е і БТР-4, вже відзначилися у боях. Нові машини із захисною решіткою витримують пряме влучення протитанкової реактивної гранати — доведено під Слов'янськом. Наступний крок до розширення високотехнологічної номенклатури ОВТ — безпілотники. Ці апарати, які раніше масово використовувалися лише в найбільш розвинутих арміях, довели свою необхідність. На озброєнні української армії є кілька типів безпілотників ще радянського зразка. Але це не надовго. Випробування в бойовій обстановці проходять багато виробів різних концепцій та призначення. Вже є принципове рішення щодо закупівлі безпілотників для потреб армії за кордоном. А одне з вітчизняних підприємств освоїло та налагодило їхній випуск до 40 штук на місяць.

«Народність» української армії сьогодні зашкалює. Саме в цьому запорука її успіху. Головне, щоб увага до Збройних Сил не зникла із закінченням АТО. Адже саме в ці дні й місяці перевірена справедливість простої істини: армія — не простий символ чи атрибут державності. Це той щит, без якого держава залишається абсолютно беззахисною, навіть якщо вона розташована в центрі «цивілізованої Європи».

У цьому сенсі варто згадати приклади відомих операцій, які успішно провели наші військові. Це і 450-кілометровий рейд тилами противника, і виведення «з котла» понад двох сотень одиниць бойової техніки з особовим складом через наведену під вогнем переправу, вогневе прикриття кордону з Російською Федерацією. А скільки всього залишається «за кадром» через вимоги таємності! Вірю, що настане час, коли військові фахівці навчатимуться за підручниками, написаними на основі досвіду АТО, а кожна звитяга буде висвітлена на сторінках книжок та періодики. Нам дійсно є чим пишатися!

Роман БАКУМЕНКО,
«Народна армія»

Народна АРМІЯ
23 серпня 2014 року

«ЗБРОЙНІ СИЛИ — НА ВАРТІ

Антитерористична операція на Донбасі триває. На передовій справжні патріоти, ризикуючи життям, день за днем, крок за кроком відновлюють мир та спокій Сходу держави — складової єдиної, неподільної, незалежної України.
З перших днів у зоні АТО перебувають і військові журналісти Центрального друкованого органу Міністерства оборони України «Народна армія», які описують та фотографують побачене.
Чимало з фотознімків, розміщених на цих двох газетних шпальтах, представлені на виставці під назвою «ЗБРОЙНІ СИЛИ — НА ВАРТІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ», яку колектив Центрального друкованого органу Міністерства оборони України «Народна армія» влаштував у Центральному будинку офіцерів Збройних Сил України. Згодом її зможуть побачити і в інших регіонах нашої держави.

Підняття Державного прапора України у Слов’янську

Українські військові увійшли у Слов’янськ

Військовослужбовці з мешканцями Слов’янська

Наші в Сіверську

Герої-десантники — учасники АТО

Капелан Андрій Зелінський проводить службу

НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ»

Колона виїжджає на завдання

ЗУ-23-2 — універсальна зброя

Евакуація пораненого до вертольота

Колона української військової техніки проїжджає повз наш блокпост

Після запеклого бою траса Слов'янськ–Краматорськ: ворожа техніка розбита

Народна армія
23 серпня 2014 року

ВИСОКІ ТЕХНОЛОГІЇ

БЕЗПІЛОТНИК: СВОЄЧАСНА, ЯКІСНА, ДОСТОВІРНА ТА ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ

Сьогодні вже нікого не дивує та велика увага, яка приділяється у світі безпілотній авіації. Різні країни розробляли БПЛА протягом кількох десятиліть. Сучасні технології дозволяють керувати безпілотними літаками на великій відстані, розвідувати інформацію, щоб точно уражати військові цілі, уникаючи додаткових жертв як серед своїх військ, так і серед цивільного населення.

Генерал-майор Юрій Даник випробовує новий український безпілотник

Фото Тараса ГРЕНЯ

В Україні роботи над створенням сучасних безпілотних літальних апаратів велися давно, але переважно в теоретичній площині. Готові вироби можна перерахувати на пальцях однієї руки, а випадки їхнього застосування на практиці дотепер мали суто епізодичний характер. Але завдяки цьому в нас накопичився деякий досвід та напрацювання, які дозволили оперативно зрушити справу з мертвої точки, коли «гримнув грім» антитерористичної операції. Так, у Дніпропетровську для військових створили й налагодили виробництво безпілотника «Дніпро-1». Партію з 10 таких розвідувальних пристроїв уже відправили до зони АТО. Над створенням безпілотника працювали найкращі вчені України на замовлення Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Пілотний проект профінансував Фонд оборони країни, куди перерахували гроші місцеві бізнесмени.

На виготовлення цих апаратів пішло півтора місяця. Розробники кажуть, що використовували вітчизняні напрацювання за кілька десятиліть. Вони переконані, що український безпілотник не поступається імпортним аналогам. При цьому коштує майже вдесятеро дешевше. Найближчим часом до зони АТО відправлять ще 20 таких БПЛА. Загалом же виробничі потужності дозволяють виготовляти 40 безпілотників щомісяця.

Треба сказати, що нині лідерами у виробництві військових безпілотників є США та Ізраїль. США випускає і використовує найбільше БПЛА. Їхня кількість у складі американських збройних сил досягла майже семи з половиною тисяч одиниць.

Ізраїль почав розробки безпілотних літаків після арабсько-ізраїльської війни 1973 року. Найбільший і найсучасніший з них, Heron TP Eitan, коштує близько 35 мільйонів доларів. Цей літак за розмірами може зрівнятися з пасажирським «Боїнгом», а висота польоту сягати 12 000 метрів. Літак може залишатися в повітрі до 20 годин, що дозволяє здійснювати розвідувальні польоти над територією іншої держави.

Начальник Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова Державного університету телекомунікацій генерал-майор Юрій ДАНИК:

— Ми вже переконалися в тому, що вітчизняний безпілотник «Дніпро-1» є сучасним. Такі апарати дуже важливі з огляду на необхідність ведення маневрових бойових дій. Сучасна війна — це інформація, інформація та ще раз інформація — своєчасна, якісна, достовірна, оперативна.

Найвразливіше місце безпілотника — необхідність постійного обміну інформацією з наземними пунктами управління. Великий обсяг переданих даних вимагає досить «товстих» каналів радіозв'язку, для яких дуже складно, практично неможливо, забезпечити високий рівень надійності. У найпростішому варіанті їх можна елементарно забити перешкодами. Та все ж у БПЛА переваг значно більше, ніж недоліків.

По-перше, безпілотники набагато дешевші за пілотовані літаки, які необхідно обладнувати системами життєзабезпечення. Відсутність на борту екіпажу суттєво знижує вартість виконання того чи іншого завдання. По-друге, легкі БПЛА потребують значно менше пального.

На відміну від пілотованих літаків, безпілотникам не потрібні аеродроми з бетонним покриттям. Проте основним критерієм вибору БПЛА є його вартість.

Фактично, сьогодні йдеться про поступове переведення звичайної війни — людини з людиною — у війну нового покоління — між людиною і машиною, де розвідувально-ударні й бойові авіаційні комплекси з безпілотниками відіграють одну з провідних ролей.

БПЛА здатний здійснювати посадку в практично будь-якій заздалегідь заданій точці, на автопілоті або в режимі ручного управління. Переоцінити його значення складно. Той же Predator (американського виробництва), який є наймасовішим безпілотним літаком у світі, здатний літати на швидкості 120 кілометрів за годину на висоті від 3 до 4,5 кілометрів над полем бою протягом 24 годин. При цьому він передає на землю чітку картинку будь-якої ділянки території, над якою знаходиться. Ця картинка негайно в режимі реального часу передається на спеціальні ноутбуки, якими оснащені польові командні центри. За потреби Predator можна оснастити ракетами Hellfire, і він буде ще й знищувати за наказом оператора окремі об'єкти — будинки, автомобілі, групи людей. При цьому, якщо такий безпілотник проникне на чужу територію, довести, що він належить якійсь певній державі досить складно.

В Європі значного успіху в цій галузі вдалося досягти Великобританії. Декілька компаній цієї країни витратили десяток років на розробку ударного безпілотника Taranis, який є найбільшим і найшвидшим серед сучасних літальних апаратів такого класу.

Taranis — абсолютно автономний надзвуковий стелс-безпілотник, який виконує роль бомбардувальника та штурмовика і здатний діяти в міжконтинентальному масштабі. Безпілотник має довжину 11 метрів, висоту — 4 метри, розмах крил — 10 метрів, а його вага становить близько восьми тонн.

Хоча Taranis є здебільшого бомбардувальником та штурмовиком, він все ж таки багатоцільова система. Крім завдання бомбових і штурмових ударів, БПЛА може успішно використовуватися для операцій із розвідки та спостереження. Для цього на безпілотник встановлюють відповідне обладнання, після чого він може в автономному режимі робити високоякісну зйомку в різних оптичних діапазонах і збирати інші розвідувальні дані.

Та як вже згадувалося, у Збройних Силах України ситуація з безпілотними літальними апаратами не надто райдужна. Звичайно на озброєнні Повітряних Сил Збройних Сил України знаходяться два типи безпілотних авіаційних комплексів (БпАК) — «Рейс» і «Стриж». Проте ці комплекси, вироблені ще за радянських часів, фізично та морально застаріли. Тому українська армія сьогодні потребує сучасних безпілотних літальних апаратів.

Проте процесу поставки «на озброєння» БПЛА заважають кілька проблем. Адже, навіть серед професіоналів немає однозначності, які літальні апарати з якими характеристиками та за яку ціну необхідні. Що вже казати про волонтерів, котрі намагаються бодай чимось допомогти, але не мають чітких вимог до кінцевого продукту. Дуже часто під БПЛА маються на увазі зовсім різні класи апаратів з різними завданнями та, відповідно, характеристиками. Найбільше спотикаються на тому, чи потрібне безпілотнику ручне керування чи краще політ за заданим маршрутом із використанням оглядової чи HD-камери з фокусуванням, кращий квадрокоптер чи планер (а планер з електро- чи бензиновим двигуном), чи є сенс у тепловізорах на БПЛА. Навколо цих та інших питань вже зламано не один спис, передусім через високу вартість будь-якого, навіть найдешевшого, проекта, тобто через побоювання вкласти чималу суму в безперспективну розробку.

Спочатку організатори сподівалися придбати найсучасніший ізраїльський безпілотник за 165 тисяч доларів (97 тисяч фунтів стерлінгів) або дешевший американський апарат за 120 тисяч доларів. Однак зрештою змогли придбати безпілотник лише за 35 тисяч доларів. Авіаційний фахівець, а також декілька волонтерів створили корпус літального апарата, а фахівці Житомирського військового інституту Національного університету вмонтували туди відповідне технічне обладнання.

Заступник голови Дніпропетровської ОДА Геннадій КОРБАН:

— Ніхто не ставив собі за мету отримання прибутку при виготовленні безпілотників «Дніпро-1». Передусім це для потреб оборони. Тепер ми зможемо забезпечувати українську армію необхідним обладнанням, щоби зберігати людські життя.

Та все ж нещодавно в Україні створили «Перший народний безпілотник». Так, навесні група патріотично налаштованих людей створила благодійний фонд і запустила в Інтернеті сайт «Народний проект», мета якого — допомогти українським солдатам шляхом збору коштів і закупівлі спеціального військового обмундирування та екіпірування, зокрема й високотехнологічного.

За три місяці «Народний проект» дав перші відчутні результати — вдалося зібрати необхідну суму грошей (понад 420 тисяч гривень) на перший народний безпілотник (БПЛА).

— Обладнання не має аналогів в Україні, виготовляється вітчизняними виробниками, досить просте в управлінні, має зручну в будь-якій ситуації мобільність, допомагає здійснити бездоганну розвідувальну операцію з висоти, — описують безпілотник організатори проекту. — Нам вдалося заощадити на обладнанні доволі значну суму за рахунок спонсорів, які самі закупили та передали розробникам необхідні дорогі деталі.

Новий український безпілотник може летіти одну годину, долати відстань до 25 км за швидкості 120 км/годину. Перевагами народного БПЛА є висока точність визначення координат цілі, можливість безперервного коригування вогню протягом польотного часу, висока готовність комплексу (швидке розгортання, мобільність базування), малопомітність (низький рівень шуму, невеликі розміри, незначна вразливість як традиційними засобами ППО, так і ручною зброєю) та низька вартість комплексу загалом і розвідувального апарата зокрема. Комплекс складається не лише з октокоптера. Він включає мобільну станцію керування на базі автомобіля УАЗ.

Як запевняють волонтери, кошти збиратимуть і надалі. Тож тепер є сподівання на те, що з допомогою достатньої кількості безпілотників українській армії вдасться зупинити проникнення терористів і завезення озброєння з Росії.

Роман ВУС,
«Народна армія»

ВІТЧИЗНЯНИЙ ОПК

ВИСОКОТОЧНИЙ АСПЕКТ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ

Успіх проведення антитерористичної операції на Сході України багато в чому залежить як від навченості особового складу, координації дій підрозділів, так і від рівня забезпечення вітчизняного війська перспективними зразками озброєння та військової техніки. Це питання перебуває на особистому контролі Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Петра Порошенка. Багато в чому саме завдяки цьому останнім часом спостерігається активізація роботи підприємств, які входять до складу Державного концерну «Укроборонпром». Так, тандем зі складу концерну з Державного підприємства «Державне Київське конструкторське бюро «Луч» (ДП «ДержККБ «Луч») і ДП «Ізюмський приладобудівний завод» (ДП«ІПЗ») реалізовує низку перспективних проектів. І на цьому напрямі вже є певні успіхи.

«КОРСАР»

Зокрема, фахівцями ДП «ДержККБ «Луч», де генеральним конструктором — генеральним директором Олег Коростельов, були проведені успішні практичні випробування протитанкового ракетного комплексу (ПТРК) «Корсар». Характерною особливістю цих заходів стало те, що були проведені стрільби як керованою, так і некерованою ракетою. Комплекс підтвердив свої характеристики в обох конфігураціях на одній пусковій установці. Очевидною особливістю версії «Корсара» для стрільби некерованою ракетою (фактично реактивного гранатомета), є відсутність приладу наведення ПН-К1, що складається з лазерного каналу наведення, відеооглядового пристрою і ТБ-каналу. А це майже — 3,5 кг.

За словами головного конструктора ДП «ІПЗ» Валерія Коваленка, нині завод виконує чергову роботу в інтересах ДП «ДержККБ «Луч», пов'язану з удосконаленням ПТРК «Корсар». Під час минулорічної виставки «Зброя та безпека-2013» стало відомо, що підприємство вже розробило новий прилад наведення, який може замінити білоруський, встановлений на «Корсарі» тепер. Розробка вже завершена, виготовляється дослідний зразок. Вітчизняний аналог має менші габарити та легший на 2,5 кг. У запропонованому приладі телевізійного каналу немає, а використовується звичайний візирний. Пристрій має низку переважаючих характеристик. Наприклад, білоруський прилад перед кожною стрільбою необхідно вивіряти, що займає значний час. Вітчизняний, за заявами розробника, може забезпечувати стабільність прицільних марок протягом десяти років експлуатації.

Ще однією важливою перевагою, особливо для переносного комплексу, є вага ізюмського аналога. У тому варіанті, в якому «Корсар» випробовувався позаминулого року, його вага зі встановленим транспортно-пусковим контейнером становить 18 кг, де лише маса ракети в контейнері — 13,5 кг. Тепер же можна сміливо від загальної маси відмінусувати ще 2,5 кг. Цей показник особливо важливий для бойового розрахунку, що носить «Корсар» на плечах, адже значно підвищує його мобільність.

«САРМАТ»

Чергове досягнення колективу ДП «ДержККБ «Луч» — бойовий модуль «Сармат» — було продемонстроване під час цьогорічної виставки у сфері технологій наземної і протиповітряної оборони «Eurosatory», яка традиційно проводилася в Парижі. Ця перспективна розробка призначена для знищення рухомих і нерухомих цілей, оснащених комбінованою, монолітною або рознесеною бронею. Це можуть бути малорозмірні цілі з динамічним захистом, зокрема, танки в окопах, довготривалі вогневі точки, завислі вертольоти, легкоброньовані об'єкти, надводні цілі. Ефективність комплексу однакова як у денний, так і в нічний час.

До складу «Сармата» входять поворотна платформа з напрямними для ракет, силовий блок, прилад наведення, кулемет, тепловізор, пульт дистанційного керування, а також дві керовані ракети РК-2С або 4 РК-3, які поміщаються в транспортно-пускові контейнери. До речі, ракети також вироблені на підприємстві «Луч». Дальність дії бойового модуля при стрільбі ракетою РК-2С становить 5 кілометрів, РК-3 — 2,5 кілометра, кулеметом — 1,8 кілометра. Завдяки приладу наведення, який створений на «Ізюмському приладобудівному заводі», забезпечується точне наведення на ціль, а також управління польотом ракет на відстані до 5,5 кілометра. Процес наведення і супроводу цілі реалізується через редукторний поворотний механізм.

«СКІФ»

У контексті цього, безумовно, не можна не згадати і переносний протитанковий ракетний комплекс «Скіф». Він призначений для ураження нерухомих і рухомих сучасних броньованих цілей, що мають комбіновану, рознесену чи монолітну броню, також і з динамічним захистом, а також малорозмірних цілей типу дот, танк в окопі, легкоброньованих об'єктів та гелікоптерів. Особливістю комплексу є можливість наведення ракети на ціль із закритих позицій та сховищ, що знижує ризик знищення навідника зворотним вогневим ударом противника.

У комплексі використовується тринога, дальність стрільби становить 5 кілометрів. Має на озброєнні «важку ракету», яка важить лише 22 кілограми. Щоправда, є й друга ракета для варіанта комплексу, який встановлюється на БТР, калібру 152 мм з бойовою частиною вагою дев'ять кілограмів. Проведені випробування переконливо довели, що вона здатна не лише пробити башту, а й відірвати її від танка. Така система успішно пройшла державні випробування і прийнята на озброєння вітчизняного війська.

ПЕРСПЕКТИВНІ РОЗРОБКИ

БОЄЗДАТНІСТЬ ПІДСИЛЯТЬ «КУГА» І «СПАРТАН»

Spartan («Спартан»)

Cougar («Куга»)

Публічне акціонерне товариство «АвтоКрАЗ» передбачає налагодити в себе ліцензійний випуск повнопривідних бронеавтомобілів канадсько-еміратської компанії Streit Group — Cougar («Куга») і Spartan («Спартан»), складені на дослідному виробництві підприємства.

Cougar — бронеавтомобіль класу APC (Armored Personal Carrier) — створено на шасі Toyota Land Cruiser 79. Призначений для ведення бою в міських умовах. Він може бути оснащений різними видами бойових модулів і башт, до складу озброєння яких можуть входити 7,62-мм або 12,7-мм кулемети, а також 40-мм автоматичний гранатомет. Бронекорпус і бронескло забезпечують захист екіпажу за класом CEN Level BR6 (від 7,62x51 мм патрона NATO на дистанції 10 м). Всередині можуть розміститися до дев'яти осіб: троє спереду, шестеро ззаду на індивідуальних сидіннях. По бортах з кожного боку розташовані по три спостережні віконця і бійниці для ведення вогню зі стрілецької зброї без виходу назовні. Cougar оснащується двигунами Toyota: 4-літровим турбодизелем потужністю 240 к.с. або 4,5-літровою бензиновою рядною «шісткою» потужністю 218 к.с. Коробка передач — п'ятиступінчаста механічна. Довжина автомобіля — 5352 мм, ширина — 2030 мм, висота — 2114 мм, колісна база — 3180 мм, дорожній просвіт — 300 мм. Максимальна швидкість — 105 км/год. Ємність паливного бака — 180 л.

Своєю чергою Spartan — багатофункціональний бронеавтомобіль класу LAV (Light Armored Vehicle) повною масою 8970 кг. Він також може бути оснащений різними видами бойових модулів і башт з різним озброєнням. Бронекорпус забезпечує захист не тільки від стрілецької зброї, а й від легких мін. Базою для його створення послужило шасі Ford F550 2011 модельного року. Spartan оснащується 6,7-літровим турбодизелем Ford V8 потужністю 400 к.с. і автоматичною трансмісією. Корисне навантаження — 1100 кг. Може вмістити до 12 осіб. Довжина автомобіля — 6020 мм, ширина — 2438 мм, висота — 2378 мм, колісна база — 3576 мм, дорожній просвіт — 510 мм. Максимальна швидкість — 110 км/год. Ємність паливного бака — 257 л.

За словами генерального директора ПАТ «АвтоКрАЗ» Романа Черняка, протягом поточного місяця підприємство планує почати серійні поставки цих автомобілів Збройним Силам України.

Матеріали сторінки підготував Сергій ВОРОНКОВ, «Народна армія»

Народна армія
23 серпня 2014 року

ВСЕУКРАЇНСЬКА ВОЛОНТЕРСЬКА ПІДТРИМКА

ГРОМАДЯНИН, ГРОМАДА, КРАЇНА — СИЛАМ АТО

Коли приходить війна, лише той народ виживає, який навчився гуртуватися та вболівати за свою землю, відчувати необхідність її захисту і робить для цього все можливе. Зараз для всіх українців дуже важкий час. Агресивні дії та розпалювання ворожнечі зі сторони Росії набули величезних масштабів. Єдині, хто протистоїть їм — наші військовослужбовці. Солдати, які, залишивши свої сім'ї, пішли на фронт. Не заради особистого, а заради відстоювання спільного для всіх нас — права жити вільно, у вільній країні.

Як і в роки Великої Вітчизняної війни, нинішнє збройне протистояння на Донбасі здійняло потужну хвилю патріотизму. Для сотень тисяч українців воєнне гасло «Все для фронту!» стало керівництвом до дії. Готовність допомогти Збройним Силам та іншим військовим формуванням, задіяним в АТО, спловна демонструють як самоврядні громади, так і окремі люди — мешканці різних областей України. На ділі вкотре доводячи: «Україна — єдина країна!»

Високо оцінив підтримку армії волонтерським рухом Президент України Петро Порошенко: «Армія перемагає тоді, коли вона має високий бойовий дух і надзвичайно високу підтримку в суспільстві. Волонтери є символом цієї підтримки. Прийшов час, коли ми повинні діяти разом, однією командою».

ВІННИЧЧИНА

ВСЕ — ДЛЯ ПЕРЕМОГИ!

Голова облдержадміністрації Анатолій Олійник передав для потреб військових медиків апарат штучної вентиляції легень зі Швейцарії. Кошти, а це 220 тисяч гривень, зібрали підприємці та небайдужі мешканці Вінницької області через благодійні фонди. Цей апарат може використовуватися як у стаціонарних, так і в польових умовах, а також при аероевакуації поранених повітряним транспортом.

Також громада Вінниці нещодавно передала шість одиниць бронетанкової техніки БРДМ-2 особовому складу батальйону територіальної оборони № 9 Вінницької області, який бере активну участь в антитерористичній операції на Сході нашої країни. У відновленні техніки допомагали органи влади та керівники підприємств Вінниці, Барського, Шаргородського, Жмеринського районів та м. Жмеринка.

Голова обласної державної адміністрації зазначив, що відтепер бійці батальйону територіальної оборони № 9 зможуть значно ефективніше виконувати поставлені бойові завдання.

ЧЕРКАЩИНА

ВНЕСОК ІНОЗЕМНОГО БЛАГОДІЙНИКА

Шість пікапів «Nissan NP300», пофарбованих у захисні кольори «хакі» передав голова Черкаської ОДА Юрій Ткаченко батальйону територіальної оборони «Черкаси». За його словами, вартість автівок становить близько 2,5 мільйона гривень. Їх новенькими перегнали з-за кордону. Заплатив за все українець і патріот України, який живе у США, а бізнес має у Великобританії. Благодійник воліє залишитись невідомим.

Як запевнив Юрій Ткаченко, ці автомобілі дуже потрібні, адже бійці батальйону «Черкаси» нині виконують завдання з охорони українського кордону і мають бути мобільними. Автомобілі оснащені різними додатковими опціями, які знадобляться під час захисту кордону, на них можна встановлювати кулемети.

— Ми щиро вдячні благодійнику, керівництву Черкаської обласної державної адміністрації та всім, хто доклав зусиль для підтримки та технічного забезпечення нашого підрозділу, — зазначив командир батальйону «Черкаси» полковник Микола Радченко.

КИЇВЩИНА

БОГИНЯ ПОМСТИ — НА ПЕРЕДОВІЙ

Безпілотник під незвичною назвою «Фурія» (у давньоримській міфології — богиня помсти) був переданий українськими патріотами одній з частин, яка входить до складу сил антитерористичної операції. Унікальність літака-розвідника в технічному рішенні, яке розробили та реалізували власним коштом київські радіоаматори. Дрон надзвичайно легко управляється за допомогою радіо та забезпечує зйомку. При цьому зображення передається в режимі реального часу на монітор, який розташований на землі.

За словами військовослужбовців, терористи вже кілька разів обстрілювали «Фурію», проте збити апарат їм не вдалося.

Натхнений витвором столичних радіоаматорів колектив патріотів Львівщини з професорів та студентів регіональних вишів започаткував програму створення безпілотної самохідної розвідувальної та бойової машини, яка використовуватиметься нашими військовими в боях з терористами.

МИКОЛАЇВЩИНА

ПОРАНЕНИМ ДОПОМОЖЕ «СВЯТИЙ МИКОЛАЙ»

Для 79-ї аеромобільної бригади на благодійні кошти придбали броньовану машину швидкої допомоги БММ-70 «Святий Миколай» вартістю 650 тис. грн. Як повідомив в.о. директора заводу Олександр Швець, її створено на базі БТР-70 на державному підприємстві «Миколаївський бронетанковий завод».

Унікальність БММ у тому, що в її салоні можна проводити операції — для цього тут є все необхідне обладнання. Завантаження поранених здійснюється за допомогою вантажно-розвантажувального пристрою, розміщеного над машинним відділенням. Крім того, БММ-70 доукомплектували необхідним медичним обладнанням та медикаментами за рахунок обласних закладів охорони здоров'я та обласного благодійного фонду допомоги малозабезпеченим.

За словами начальника медичної служби 79-ї аеромобільної бригади Володимира Шленськового, аналогів такої машини немає не тільки в Україні, а й у світі.

ВНЕСОК «КИЇВМЕДСПЕЦТРАНСУ»

ШВИДКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА —

Усе в житті, навіть кожен подих, має свою ціну. І розраховуватися нам доводиться не чимсь матеріальним, а кожною миттю нашого життя.

Для того, щоб зрозуміти цінність одного дня, поговоріть із матір'ю, яка чекає свого сина із зони проведення АТО. Для того, щоб зрозуміти цінність однієї хвилини, поговоріть із військовим, який, звільняючи місто від терористів, втратив кількох побратимів. Для того, щоб зрозуміти цінність однієї секунди, поговоріть із лікарем «швидкої медичної допомоги», який врятував життя важкопораненого бійця.

І хоча люди й кажуть, що час — це гроші, але незмірно ціннішим за гроші є час життя кожної людини.

Про це щодня у своїй роботі пам'ятають працівники комунальної організації «Київмедспецтранс». Спеціальний медичний транспорт, яким вони користуються, цілодобово обслуговує всі лікарні та інші медичні заклади столиці. А з початку липня спеціалізовані медичні автомобілі «Київмедспецтрансу» рятують життя і в зоні проведення АТО.

— Ми передали чотири автомобілі швидкої медичної допомоги, що були підготовлені до списання, в розпорядження ба-

●ТЕРНОПІЛЬЩИНА

БРДМ — ДОПОМОГА ВІД ЗЕМЛЯКІВ

Підприємці Микулинців відремонтували бойову розвідувально-дозорну машину (БРДМ) і передали її Тернопільському батальйону територіальної оборони.

Загалом самоврядні громади опікуються ремонтом трьох БРДМів. Микулинчани впоралися першими. Роботи тривали два тижні. Після ремонту підприємці наїздили майже 200 кілометрів для того, аби протестувати військову техніку. Разом з переданими військовим запчастинами ремонт бойової машини обійшовся в 20 тисяч гривень.

— БРДМ не експлуатувалася років 15, — повідомив в.о. заступника обласного військового комісара підполковник Андрій Миськів. — Тепер машина технічно справна. Ми відправимо її нашим землякам з батальйону територіальної оборони.

●ЛЬВІВЩИНА

ОБСЯГИ ДОПОМОГИ ЗРОСТАЮТЬ

Волонтери «Центру забезпечення військових» доставили зі Львова в зону АТО 60 тонн вантажу з медикаментами, провіантом, військовою амуніцією та персональними посилками. Їх одержали бійці 24-ї механізованої, 80-ї аеромобільної бригади та спецбатальйону «Львів».

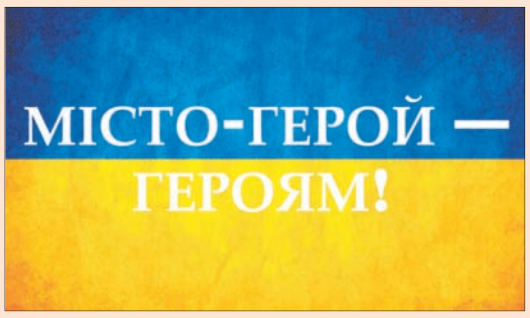
Волонтери повідомили, що це вже четвертий вантаж, який надійшов з регіону в зону АТО, і найбільший — 60 тонн. Найцінніше в ньому — велика партія кровоспинного препарату.

— Такий препарат дає змогу бійцеві самостійно зупинити кров та впродовж певного часу — до кількох годин — пересуватися, аби дістатися місця, де можна отримати кваліфіковану медичну допомогу, — пояснив активіст Ярослав Коминський.

Обсяги вантажів, які львівські волонтери доставляють на передову, щоразу зростають, бо дедалі більше людей мають бажання підтримати Українську армію. Загалом у зону АТО львів'яни відправили близько 170 тонн військової допомоги.

●ОДЕЩИНА

ТЕЛЕМАРАФОН НА ПІДТРИМКУ АРМІЇ

В Одесі триває телемарафон зі збору коштів на потреби АТО. Загалом вдалося зібрати 741 000 гривень. На частину коштів закупили медичне обладнання для військово-польового госпіталю: автомобіль для евакуації поранених, апарат штучної вентиляції легень, монітор пацієнта, гіпсові бинти, апарати зовнішньої фіксації, ларингоскопи, медикаменти та витратні матеріали.

30 тисяч гривень пішло на придбання рацій, необхідних батальйону «Київ-2». Понад 45 тисяч грн витратили на закупівлю шиферу для зруйнованих під Слов'янськом будинків. Однак одесити допомагали не тільки фінансами. У межах марафону благодійники подарували військово-польовому госпіталю апарат штучної вентиляції легень вартістю 80 тисяч гривень.

В ЗОНУ АТО!

тальйону спеціального призначення «Донбас», — розповідає керівник організації Віталій Безносюк. — Командування батальйону звернулося до Київського міського голови Віталія Кличка з відповідним проханням. Як і властиво це Віталію Володимировичу, він проявив милосердя (на мій погляд, він навіть до противників на рингу проявляв цю благородну рису) та істинно державницьку позицію і надав доручення щодо передачі батальйону «Донбас» 4 спеціалізовані медичні автомобілі. На законних підставах до чергової сесії Київської міської ради нам вдалося укомплектувати необхідним медичним обладнанням спецавтомобілі та відправити їх нашим військовослужбовцям.

На жаль, на Сході України справді бракує автомобілів «швидкої медичної допомоги» для порятунку поранених українських бійців. Бійцям інколи доводиться своїми силами на військовій техніці доставляти поранених до найближчих лікувальних установ. Тому автомобілі «Київмедспецтрансу» безперечно стануть у нагоді українським захисникам у зоні АТО.

— Щодня в Києві наші машини «швидкої допомоги» рятують тисячі життів. Тепер вони це робитимуть і в східних областях, — говорить Віталій Дмитрович. — Зараз за Україну там воюють кращі сини нашої Батьківщини. Вони повинні повернутися додому живими. З перемогою. І ми докладемо до цього максимум зусиль. Адже, як відомо, немає нічого ціннішого за людське життя. Особливо, якщо це життя тих, хто боронить рідну землю.

Марина ХЛІБКО, «Народна армія»

●НЕ ЗБІДНІЄ РУКА ТОГО, ХТО ДАЄ

НЕЗВИЧАЙНІ ВЧИНКИ ЗВИЧАЙНИХ ЛЮДЕЙ

Внесок літньої жінки

Літня жінка зібрала з мізерної пенсії гроші для підтримки військових, які перебувають у зоні АТО, та купила на них дві пари солдатських берців. Фото цього зворушливого подарунка облетіло увесь Інтернет. Особливо вразив підпис, який бабуся попросила залишити для нинішніх захисників Вітчизни: «Дякую. Мені нічого не треба. Бережіть Україну!»

Медалі — від найменших

На Київщині в межах благодійної акції «Спасибі за мир» діти виготовили близько сотні дерев'яних медалей для українських військових, розфарбували їх у синьо-жовті кольори та написали побажання для солдатів. Нагороди вручили солдатам, які поїхали на східний фронт. Там вони передадуть талісмани своїм побратимам.

— Ці медалі вони будуть носити разом зі своїми медалями за відвагу, які вони отримають, з бойовими медалями. Це додаватиме їм сил. Це — оберіг, — каже Володислав Сотников, керівник зміни табору.

«Аби не гинули хлопці»

87-річна Валентина Ведерникова з Полтавщини всі свої гроші, які відкладала «на чорний день» віддала на потреби Української армії. Бабуся пройшла війну розвідницею і знає — там її кошти необхідніші.

— Щоб у них було все: і їсти, й одягнутися по-армійськи. Все! І на лікарню ж потрібно. Поранених же так багато. Як же їх жаль: молоді хлопці гинуть, — бідкається добросерда українка…

Побажав залишатися невідомим

Полтавець Олександр приніс до Свято-Успенського собору 60 тисяч гривень на допомогу бійцям, що на Сході захищають нашу державу. Вдалося з'ясувати тільки те, що цю суму він зібрав разом із товаришем. У храмі чоловік швидко пояснив призначення коштів і побіг у справах! Факт перевірив та оприлюднив інформаційний ресурс «Полтавський батальйон небайдужих».

Подарунок від ветерана

80-річний Володимир Шумак дізнався, що в одного з десантників, який знаходиться на лікуванні, під час бою розтрощило мобілку. Чоловік невдовзі знову прийшов у лікарню й особисто вручив пораненому новенький телефон марки «Самсунг». Десантнику на ім'я Олександр незручно було брати від ветерана подарунок, однак той сказав, що він теж колишній військовий, майор у відставці. Наголосив, що робить це від щирого серця, адже пам'ятає вибухи бомб, скинуті з літаків у перші дні війни.

— Не думав, що на старості знову болітиме душа за те, що гинуть молоді люди, — з тривогою в голосі зазначив Володимир Шумак.

Дитячий декор бронежилетів

У місті Лева діти розмалювали пластини бронежилетів, придбані за кошти благодійників Координаційним центром допомоги бійцям на Сході у Львові.

Що малювати на «броні», діти обирали самі, але зважали і на побажання військових: там обов'язково мали бути зображені синьо-жовтий прапор і тризуб.

— Посередині намалюю прапор України, напишу «Ми з Вами!». А навколо зображу гарні квіточки, — поділилася задумом маленька художниця Вероніка Провозіна.

— Воїни мають думати тільки про позитив, коли воюють. Напишу: «Ми у Вас віримо!» або «Я вірю в нашу перемогу!» — додала 11-річна Леонтина Петрович.

Маленькі патріоти переконані, що це — додатковий захист для воїнів. А ще вони попросили своїх ангелів-охоронців допомагати військовим.

Солдатський оберіг

Кіровоградський священнослужитель Олександр (УПЦ КП) разом з парафіянами храму вирішив зібрати срібні прикраси й переплавити їх на натільні хрестики для наших бійців. У результаті кіровоградці передали своїм землякам у зону АТО 31 хрестик. Попередньо над солдатськими оберегами здійснили чин освячення в одній із церков міста, щоб Бог охороняв бійців від смертельних поранень і відводив від них лихо.

— Ми хочемо, щоб наші захисники повернулись у родини живими і неушкодженими, — зазначають парафіяни храму.

Матеріали сторінок підготувала Наталія ТКАЧУК, «Народна армія»

Народна армія
23 серпня 2014 року

НА ВАРТІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

УКРАЇНЦІ НЕ ЛИШЕ ЗА ПАСПОРТАМИ, А ЗА СВІДОМІСТЮ

Тарас — ровесник незалежної України: йому теж 23 роки. Хлопець народився і виріс у Тернополі, навчався в університеті, а потім працював в одному з київських ресторанів і почувався в цьому житті досить комфортно.

— Раніше я особливо не замислювався над тим, що відбувається в країні, хоча часто «сидів» в Інтернеті, — каже хлопець. — У мене були гроші, гарна дівчина, тож я вважав, що життя, як кажуть у таких випадках, вдалося.

Коли в одному із випусків теленовин хлопець побачив розгін і побиття студентів у центрі столиці, «кров закипіла». І він пішов на Майдан, де провів кілька місяців…

За станом здоров'я Тарас в армії не служив, але з перших днів подій на Сході України вирішив, що його місце там, де починається війна.

— Під час занять з бойової підготовки, які передували відправленню на Луганщину, я усім серцем був там, мені кортіло якомога швидше взяти до рук зброю та піти в бій, — продовжує Тарас.

Про участь у бойових діях хлопець розповідає неохоче, мовляв, нічого героїчного там не зробив. Правда, від його побратимів я дізнався, що Тарас ніколи не ховався за спини товаришів: з досвідченими вояками штурмував укріплення терористів, витягав з-під вогню поранених товаришів. При визволенні міста Щастя дістав важке поранення…

Тарас КОВАЛИК

Володимиру — «за тридцять». Відслужив строкову у військах ППО, після — одружився, працював на м'ясокомбінаті у Дніпропетровську, виховуючи з дружиною Аллою сина Владислава.

— Загалом на початку подій на Сході я вважав, що мене вони не стосуються, — відверто зізнається чоловік. — Я чесно відслужив строкову, у нашому краю все більш-менш спокійно, і мені здавалось, що то не моя війна. Та коли побачив, як ховають хлопців, яким по 22–24 роки, їхніх матерів, посивілих від горя, дружин, які такими молодими вже овдовіли, сказав собі:

«Ні, Володимире, це твоя війна. Якщо Господь Бог дав тобі здоров'я, ти вмієш стріляти, то твоє місце там, а не на дивані!..»

Наступного дня Володя прийшов у військовий комісаріат, де написав рапорт із проханням призвати до Збройних Сил України.

В одному з боїв під Слов'янськом був поранений. Але поле бою не залишив: зціпивши зуби і перебинтувавши рану, не випускав з рук автомат доти, доки підрозділ виконував завдання з блокування терористів.

Тарас і Володимир — різні за віком, уподобаннями та захопленнями люди. Вони не вміють красиво говорити, розповідаючи про події, безпосередніми учасниками яких були. У тому, що добровільно пішли на війну, не бачать нічого героїчного. Але вони — герої. Бо, як і тисячі їхніх ровесників, не захотіли, щоб Батьківщину знову поневолив «братній народ».

Мені довелося розмовляти з десятками учасників антитерористичної операції. Серед них були і молоді люди, які дістали вкрай важкі поранення. Жоден із них не жалкує про те, що довелося пролити свою кров, більш того, багато з них хочуть повернутися «на передову».

Що змушує молодих українців смертельно ризикувати життями? Чому багато наших співвітчизників приходять до військових комісаріатів із проханням призвати до Збройних Сил? Адже прекрасно знають, що статус учасника бойових дій не зробить їх заможними людьми, а бойові нагороди, якими їх можуть відзначити, теж не дають великих переваг. Тоді що?

Володимир ЧУБИК

До недавнього часу я не міг знайти відповідей на ці запитання. Допоки не познайомився з цими хлопцями та їхніми бойовими побратимами. Зокрема Валерієм Гундеруком, Сергієм Рогузьком, Русланом Кравцем, Сергієм Федоренком. Поспілкувавшись із ними, зрозумів, що українці не хочуть повернення до колишньої імперії, про яку знають хіба що з розповідей дідів та кінофільмів. Вони — українці не лише за паспортами, а за свідомістю. Вони бажають жити у власній хаті, бути в ній справжніми господарями, а не панськими наймитами. Тому й протистоять її загарбанню.

Ці хлопці, в яких багато справедливих претензій до держави, у час «Ч» взяли до рук зброю, щоб не пустити на своє подвір'я окупанта. І свято вірять у перемогу.

Маю знайомих, які до недавнього часу досить скептично ставились до Українського війська. Але сьогодні вони перераховують йому кошти, збирають речі, яких потребують наші вояки, а деякі навіть супроводжують ці вантажі в район бойових дій.

Один давньогрецький філософ стверджував, що «свідомість людини рухає усіма її вчинками, багато людей прозрівають тоді, коли їхні життя опиняються в небезпеці». Сьогодні ми бачимо сотні тисяч, а то й мільйони свідомих українців, яких війна на Сході країни змусила переглянути своє ставлення до багатьох речей.

Після початку кривавих подій на Донбасі Україна вже не та, якою була раніше. І ми, українці, інші. У багатьох з нас прокинулися патріотичні почуття до своєї країни, своєї землі. Навіть ті, хто з ностальгією згадував колишню радянську імперію і щиро вважав росіян кращими друзями, сьогодні мислять інакше.

Події, що відбуваються на Сході країни, з часом увійдуть до підручників історії. За ними юнь вивчатиме новітню історію України та подвиги її кращих синів. Вони не шкодували найдорожчого, що дає Господь Бог людині, — життя і віддавали його за Україну. За нас з вами. Пам'ятаймо про це!

Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

«МИ ГОТОВІ ДО ЗАХИСТУ РІДНОЇ ЗЕМЛІ, СВОЄЇ УКРАЇНИ...»

Напередодні відзначення Україною 23-ї річниці незалежності зустрівся з різними представниками населення і попросив їх поділитися думками стосовно проголошення у серпні 1991 року Україною державного суверенітету та сьогодення.

Валерій ЛЮБИВИЙ, полковник у відставці, ветеран Збройних Сил

— На життєвій ниві мені довелося багато побачити: я проходив військову службу в різних гарнізонах, зустрічався з багатьма людьми. Та й сьогодні, попри вік, працюю в Раді ветеранів України. І хочу розвіяти деякі твердження про те, що ветеранів, вихованих за радянських часів, мучить ностальгія за ними. Ні, ми за ними не сумуємо. Живемо, усвідомлюючи, що за появу на політичній карті світу незалежної Української держави віками точилася жорстока боротьба, яка забрала життя мільйонів українських синів і доньок. Усім нам потрібно рухатися вперед, розбудовувати сильну, суверенну Україну. Але при цьому не слід забувати і про людей, які протягом десятиліть створювали ті багатства, які ми сьогодні маємо, про ветеранів Великої Вітчизняної війни, яких так мало залишилось серед нас. Маємо пам'ятати, що і вони на фронтах Другої світової війни виборювали наш суверенітет.

Сергій ШЕВЧУК, майор, заступник командира батальйону почесної варти по роботі з особовим складом

— Частина, в якій мені випало служити, в бойових діях на Сході країни участі не бере. Попри те, останнім часом наше життя кардинально змінилося. Вірю, що наша Україна матиме більш боєздатне військо, спроможне надійно захистити людей від будь-якого агресора. На моїх очах протягом лише кількох місяців суттєво підвищилася боєготовність нашої частини, кожен військовик намагається вдосконалити свій професіоналізм, чого, відверто кажучи, раніше не було. Адже та небезпека, що нависла над країною, спонукає кожного з нас робити свій вибір.

Руслан ГУСАК, майор, начальник автомобільної служби полку

— Я належу до офіцерів, світогляд яких не обтяжений рудиментами радянського минулого, а формувався в незалежній Україні. До того ж народився і виріс у родині, де розмовляли виключно українською мовою, шанували українську культуру тощо. Вибачте за патетику, але саме тому я завжди відчував себе українцем. Навіть перебуваючи під час навчання у російськомовному середовищі. Ще давньогрецький філософ Сенека казав, що кожна держава повинна навчитися себе захищати. З різних обставин так сталося, що нам, українцям, забракло 22 роки, аби належно опанувати цю науку. Але ми не ледарі, не обділені розумом, тому, переконаний, швидко надолужимо згаяне. Головне для цього маємо: патріотизм, бажання бути там, де потрібен, та й мужності моїм товаришам не бракує. Сьогодні, за великим рахунком, доля незалежної Української держави значною мірою в руках військових — її захисників.

Іван ІВАНИЧУК, рядовий, стрілець підрозділу

— Я народився і виріс на Буковині, звідки і призивався до Збройних Сил. Знаєте, не уявляю себе в будь-якій армії, окрім української. Для мене й усієї моєї родини День незалежності — велике свято, адже цього дня народилася нова держава. Сьогодні всі ми бачимо, що її потрібно захищати. Надійно. Тоді матимемо мир і спокій на своїй землі, наші батьки, діти почуватимуться у безпеці. А для цього потрібне добре підготовлене військо.

Віктор БЕРЕЗОВИЙ, головний бухгалтер приватного підприємства

— Я заздрю молодим українцям, які проходять військову службу на рідній землі, а не за тисячі кілометрів од неї, як батьки багатьох із них. Для них сьогодні головне — навчитися добре військовій науці, щоб вміти застосувати знання, практичні навички на практиці. Особливо актуально це сьогодні, коли на Сході країни ведуться бойові дії і нашій армії протистоять добре підготовлені терористи, зокрема й представники російських спецслужб.

Геннадій ПЕРОВ, полковник, заступник начальника Головного військово-медичного клінічного центру МО України

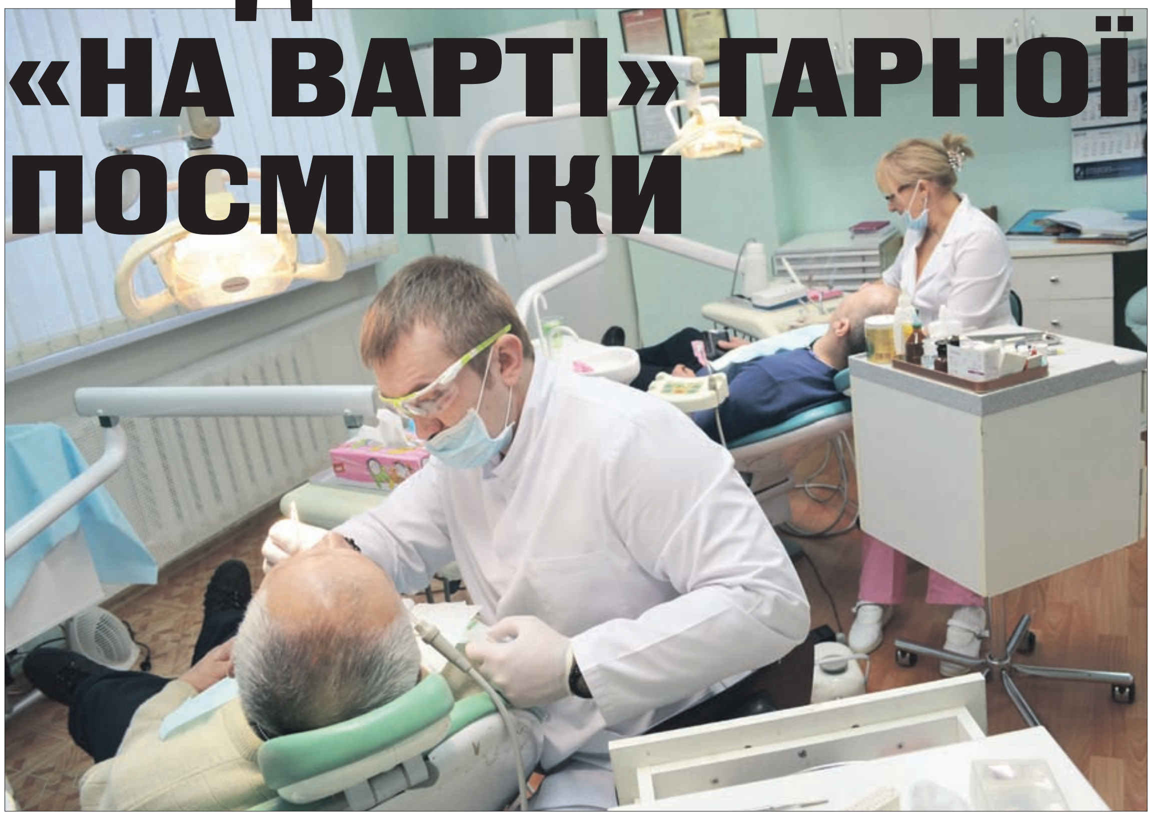

— Незалежність України для мене — це можливість жити у своїй державі, у рідному Києві, де я народився і виріс. Це можливість служити своєму народу на благо рідної країни. За незалежність України, зважаючи на її історичний шлях, заплачено життями тисяч, сотень тисяч українців. І сьогодні за неї проливає кров наше Українське військо: за час подій на Донбасі в нас проліковано сотні вояків. Я вражений їхньою самовіддяністю, мужністю і готовністю стояти до кінця!

Бліц-інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

ФЛАГМАН ВІЙСЬКОВОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

СІМДЕСЯТ РОКІВ «НА ВАРТІ» ГАРНОЇ ПОСМІШКИ

Центральній стоматологічній поліклініці Міністерства оборони України (ЦСП МОУ) 25 серпня виповнюється 70 років від дня заснування. За цей час вона пройшла шлях від зуботехнічної лабораторії до флагмана військової стоматології, де запроваджені найсучасніші методики діагностики, протезування та лікування.

Начальник Центральної стоматологічної поліклініки — головний стоматолог Міністерства оборони України Рафік КАМАЛОВ

Про основні етапи становлення та розвитку, запровадження у практику провідних стоматологічних технологій лікування та протезування зубів, а також соціальні програми для ветеранів військової служби та членів їхніх сімей нашому кореспонденту розповів начальник Центральної стоматологічної поліклініки — головний стоматолог Міністерства оборони України, заслужений лікар України, лікар-стоматолог вищої категорії, кандидат медичних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2013 року, доцент кафедри щелепно-лицевої хірургії та стоматології Української військово-медичної академії, дійсний член всесвітньої Академії стоматологічної освіти полковник медичної служби запасу Рафік КАМАЛОВ.

— Рафіку Ханафійовичу, якщо звернутися до минулого, розкажіть, хто, так би мовити, стояв біля витоків надання стоматологічної допомоги військовослужбовцям столичного гарнізону сім десятиліть тому?

— Напевно в цьому є щось символічне, адже 147-ма зуботехнічна лабораторія була передислокована зі Сталінграда до Києва відразу після завершення кривавих боїв за визволення столиці радянської України. А 25 серпня 1944 року на її базі була утворена 147-ма окружна стоматологічна поліклініка Київського військового округу, штат якої на той час становив лише 19 медиків. Власне цю дату і слід вважати днем створення Центральної стоматологічної поліклініки Міністерства оборони України.

Першим її начальником став майор медичної служби Шипов, якого, за виявлену під час боїв на фронтах Великої Вітчизняної війни мужність було нагороджено орденами Леніна та Червоного Прапора, а також медалями. Тобто вже сама назва цих високих відзнак свідчить про те, що він був непересічною особистістю, тож керівництво медичної служби не помилилося, призначивши його на цю посаду. Адже він, наскільки дозволяли тодішні умови, оперативно обладнав виділене приміщення всім необхідним для надання стоматологічної допомоги військовослужбовцям столичного гарнізону.

Я згадав про це невипадково, бо так хочу наголосити, що військові стоматологи в усі часи за потреби ставали на захист Батьківщини або з честю виконували свій інтернаціональний обов'язок. У сучасній історії Центральної стоматполіклініки був такий період, коли тут одночасно проходили службу 12 учасників бойових дій в Афганістані та інших «гарячих» точках планети, з яких 8 військових медиків, серед них і я, були нагороджені орденом Червоної Зірки. Це є свідченням того, що наші лікарі вміють управлятися не лише з бормашиною, а й з автоматом.

— До речі, як на мене, не можна не згадати і про ще одну дату — виповнилося 25 років, як ви беззмінно очолюєте Центральну стоматологічну поліклініку. Що ви вважаєте своїм найбільшим досягненням за цей період?

— Напевно те, що мені вдалося, звісно за підтримки професійного колективу, не лише зберегти військову стоматологію у непростий перехідний період на початку 90-х років, а й вивести її на якісно новий рівень. Яскравим підтвердженням цього є те, що нині, звісно, крім військовослужбовців, нашу поліклініку охоче відвідують відомі політики, бізнесмени, зірки спорту та естради. Тепер я розумію, що досягти такого результату було б неможливо без запровадження передових стоматологічних технологій в галузі протезування та лікування зубів.

Поштовхом до цього стало моє перебування в одному з госпіталів Німеччини, де я проходив реабілітацію після контузії, отриманої під час служби в Афганістані. Щоб ваші читачі мене правильно зрозуміли, поясню, що я там опинився в межах програми реабілітації учасників бойових дій, запровадженої за підтримки міністерства соціального забезпечення Баварії. Там також мав можливість ознайомитися з процесом надання стоматологічної допомоги і на згадку про це попросив презентувати мені певну кількість сучасних пломбувальних матеріалів. Вони, звісно, суттєво відрізнялися від тих, які використовували вітчизняні стоматологи, насамперед — якістю. І саме тоді я відчув необхідність, яка поступово переросла в упевненість, спробувати запровадити щось таке і в нашій поліклініці. Але одночасно із цим прийшло розуміння, що самого бажання недостатньо, слід робити практичні кроки.

— І з чого довелося розпочинати?

— Традиційно зі зміни інтер'єру поліклініки. Наприкінці 1991 року завдяки сприянню начальника медичного забезпечення Збройних Сил СРСР був проведений масштабний ремонт з переобладнанням робочих місць під актуальні на той час технології та обладнання. Завдяки цьому ми серед найперших отримали стоматологічні установки фірми «Siemens». Але я розумів, що це тільки половина справи. Тому наступним кроком стало навчання персоналу провідних технологій лікування.

Але як це зробити? Довелося, як то кажуть, розпочати з себе. Для цього вступив на заочне відділення Київського інституту міжнародних відносин. З періодичністю не менше двох разів на місяць, виключно у вихідні дні, я відвідував різноманітні стоматологічні семінари та курси, де опановував не лише основи господарської діяльності, а й передові на той час технології лікування, з якими потім ознайомив підлеглих. І вже менше ніж за рік були підготовлені пломбувальники, протезисти, зубні техніки, хірурги, ортодонти тощо. Адже фахівців вистачало, і всі вони були готові до освоєння нових методик у своїй повсякденній роботі, розуміючи, що зі старим, хоч і на той час надійним досвідом, конкурувати буде практично неможливо. До речі, першою технологією, яку самостійно засвоїли військові стоматологи, стало виготовлення кераміки. Згодом опановується хірургія, ортопедія, ортодонтія, ендодонтія, пародонтологія, художня реставрація зубів, гігієна порожнини рота, дитяча стоматологія, а також інформаційне забезпечення та діагностика.

— Напевно, ви розуміли, що без запровадження сучасних технологій неможливо розвиватися та успішно працювати на ринку надання платних послуг. І це певним чином підштовхнуло вас до створення у складі поліклініки самоокупних підрозділів?

— Безпосередньо займатися господарською діяльністю військовій медицині дозволено з 1996 року, коли з'явилася відповідна постанова Кабміну. Скористалися цим правом і ми. Саме в цей час у нас з'являються самоокупні спеціалізовані підрозділи, які мали змогу надавати стоматпослуги на комерційній основі. Але при цьому на якісно новий рівень піднялося та на 20% збільшилося надання саме безоплатної меддопомоги офіцерам кадру і запасу та ветеранам Великої Вітчизняної війни.

Нині Центральна стоматологічна поліклініка Міноборони налічує 110 (загалом створено 286 робочих місць) кваліфікованих фахівців, які працюють у дві зміни, з 8 до 20 години, сім (!) днів на тиждень, що дозволяє раціонально експлуатувати наявне устаткування. Лише один приклад: минулого року так заробили майже п'ять мільйонів гривень, тоді як 1996-го — лише 40 000. Половина зароблених коштів йде на безоплатну допомогу військовослужбовцям строкової служби, офіцерам та запасникам, а також спрямовується на протезування ветеранів Великої Вітчизняної війни.

До речі, у провідних країнах Європи — Німеччині, Великій Британії, Франції — вже давно стало нормою, що військова медицина не лише виконує свої безпосередні функції, а й заробляє кошти для власного утримання, надаючи платні послуги. Скажімо, у загальному

ПОЛОВИНА ЗАРОБЛЕНИХ КОШТІВ ЙДЕ НА БЕЗОПЛАТНУ ДОПОМОГУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ, ОФІЦЕРАМ ТА ЗАПАСНИКАМ, А ТАКОЖ СПРЯМОВУЄТЬСЯ НА ПРОТЕЗУВАННЯ ВЕТЕРАНІВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

бюджеті військово-медичної служби Франції ця частка становить 30% — до 300 млн євро. Але при цьому там передбачена і система відповідальності військовослужбовця за недбале ставлення до власного здоров'я. Це означає, що у разі ухилення без поважних причин від медичного огляду його можуть позбавити страховки на безоплатне лікування. Тож перед відвідуванням будь-якого лікаря, зокрема стоматолога, військовому треба сто разів подумати, адже ціна питання — десятки тисяч євро. Чималі кошти від заробленого спрямовуються на різні соціальні програми, зокрема в галузі стоматології.

— До речі, а чи практикує таке Центральна стоматполіклініка?

— Безумовно, ми розпочали проводити такі акції чотири роки тому. Зокрема, запровадили соціальну програму, яка зробила доступнішими для військовослужбовців та членів їхніх сімей провідні стоматологічні технології, зокрема щодо протезування зубів. Більше того, провідні фахівці ЦСП МО України організовують виїзні конференції в гарнізонах Києва, де безкоштовно ознайомлюють колег із провідними технологіями, проводячи для них майстер-класи.

Яким чином краще підійти до розв'язання цього складного питання, я розмірковував не один рік. Оскільки розумів, що такий крок означатиме для нас додаткове фінансове навантаження, бо імплантат пропонуватиметься практично за собівартістю — 2 999 гривень за одиницю. Тоді як у приватних стоматологічних клініках столиці його ціна щось у п'ять разів більша. Як покрити різницю? Все дуже просто. Тут немає жодних прихованих схем чи додаткових комісій. Ми передбачаємо компенсувати її за рахунок збільшення кількості встановлених імплантатів. Тобто в перспективі ціна імплантату може бути ще меншою, принаймні сподіватися на це нам дозволяють попередньо проведені переговори з фірмою, що займається їхньою реалізацією. Тут все зрозуміло: що більша партія закупки, то менша ціна однієї одиниці. Від себе уточню: заробляти треба не від збільшення ціни, а від обороту…

І це не єдина сучасна технологія, яку пропонують захисникам Батьківщини фахівці військової стоматполіклініки. Так, нами успішно застосовується знімний протез для беззубої нижньої щелепи, де встановити його практично неможливо. Але з'ясовується, що ця проблема розв'язується за допомогою дентальних імплантатів, на які, власне, і кріпиться такий протез. При цьому дуже важливо, що при виготовленні знімного протезу також застосовується сучасна цифрова стоматологія, здатна не лише аналізувати у 3D-зображенні комп'ютерний знімок пацієнта, а й пропонувати варіанти майбутнього протезу із урахуванням щонайменших дрібниць. Тому не дивно, що виготовлений таким чином протез, за словами самих пацієнтів, «сидить», як рідний, адже підігнаний ідеально.

— Рафіку Ханафійовичу, здається ви вже досягли певних висот, а чи є ще чого прагнути?

— Звісно, ми і не думаємо спочивати на лаврах. Маю на увазі, що зупинятися на досягнутому колектив нашого лікувального закладу і не думає, маючи досить амбітні плани. Зокрема, передбачене відкриття нових стоматологічних кабінетів як у столичному гарнізоні, так і за його межами. Також після завершення масштабних ремонтних робіт уже розпочав повноцінно працювати наш структурний підрозділ по вул. Мельникова, 24, який теж частково функціонуватиме на самоокупності. До речі, за таким принципом вже працює майже 100 відсотків особового складу стоматполіклініки, що заощаджує Міноборони значні кошти. Судіть самі: з 1-го грудня минулого року, після запровадження нових штатів, у ЦСП МОУ на бюджетному фінансуванні залишилося лише 12 із 286 лікарів-стоматологів.

Звичайно, таких успіхів неможливо було б досягти без фахівців своєї справи, якими по праву можна вважати підполковника медичної служби Юлію Буртову, майорів медичної служби Тамару Вовкогон і Ларису Коваленко, а також працівників ЗС України Леоніда Павловського, Дмитра Шевченка, Анатолія Радька, Анатолія Маслакова та багатьох інших.

Бесіду вів Сергій ВОРОНКОВ, «Народна армія»

● СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ

«НАШ СТЯГ — ПШЕНИЦЯ У СТЕПАХ ПІД ГОЛУБИМ СКЛЕПІННЯМ НЕБА»

На вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України 2004 року Указом Президента України було встановлено відзначати щорічно 23 серпня День Державного прапора України.

Як і будь-який символ нашої країни, національний прапор має свою давню історію, пов'язану насамперед з боротьбою за свободу і незалежність Українського народу.

— Прапор — це особливий символ, який має характер національної святині. Треба шанувати себе і шанувати свій прапор, який був, є і буде синьо-жовтим, — говорить заслужений художник України Олексій Руденко, котрий значну частину свого життя присвятив вивченню історії та розробці прапорів і гербів.

У часи Галицько-Волинського князівства існував образ золотого лева на синьому тлі. За звичаєм синій колір символізує бездоганність та чесність, жовтий — могутність і багатство, а лев був характерним символом на всій Галицькій землі, яка запозичила його із західноєвропейських традицій. Пізніше це стало приводом об'єднати два кольори — жовтий і синій — у національне знамено. Сталося це 1848 року, коли вперше зафіксовано український прапор у сучасному вигляді.

Фото з архіву «НА»

Традиційно кольори нашого прапора співставляються із золотим колоссям та синім чистим небом. І недарма. Багатющі лани та мирне небо заворожували не тільки українців. При погляді на їхню мирну красу спадає на думку, що шлях України до незалежності та її національного символу — прапора — є досить легким та безтурботним. Однак відомо, що і наша історія, й історія українського синьо-жовтого прапора була сповнена заборон, боротьби та дискусій.

Лише у травні 1918 року український національний прапор почали вважати державним символом. У радянські часи боротьба за незалежність і вихід з СРСР супроводжувалися масовим використанням українських прапорів, за що українських патріотів нещадно карали. Втім 24 серпня 1991 року, який згодом було проголошено Днем незалежності, весь Київ майорів синьо-жовтими знаменами.

— До речі, кияни можуть двічі святкувати День державного прапора, адже за місяць до цього, 23 липня 1991 року, український прапор було піднято над Київською міською держадміністрацією, — пригадав пан Олексій. — У нинішні нелегкі для України часи особливо важливо, що наші військові звільняють міста на Сході України під синьо-жовтими прапорами.

Ангеліка ДІЛАЙ, курсант-стажист

● ПІДТРИМКА ВІД ЮНИХ МИКОЛАЇВЦІВ

«ПОДАРУЙ СОЛДАТУ СОНЦЕ»

У дитячому парку «Казка» в Миколаєві відбулася патріотична акція «Подаруй солдату сонце». У дружній атмосфері діти разом із дорослими малювали картинки з побажаннями українським військовослужбовцям, власноруч робили паперових янголів.

Юні учасники акції з дорослою відповідальністю поставилися до завдання, старалися, хто як міг, при цьому маючи надію, що всі ці малюнки стануть добрим подарунком героям, які сьогодні виборюють майбутнє України.

Організатори акції пообіцяли передати військовим усі виконані дитячі роботи.

Інф. «НА»

● ВСЕУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ

ВИШИТИЙ ОБЕРІГ КРАЇНИ

Днями стартувала Всеукраїнська акція «Україна — разом!», спрямована на об'єднання за спільною справою — вишиванням карти держави — усіх небайдужих українців. Ескіз вишивки створено з використанням прапорів усіх областей України та Меджлісу кримськотатарського народу. У такий спосіб організатори акції мають намір у прямому сенсі слова «зшити» державу та об'єднати її громадян.

Вишите полотно провезуть усіма обласними центрами України, де до його створення зможуть долучитись як професійні вишивальниці, так і всі охочі. Акція вже відбулась у Вінниці та Рівному, а завершиться на Майдані Незалежності в Києві в річницю подій Революції гідності.

— Праця кропітка, — кажуть майстрині. — Адже потрібно водночас вишивати десятками ниток різних кольорів. Утім охочих долучитися до цієї справи дуже багато.

Щоб вишивання дійсно стало натхненним, його потрібно супроводжувати хорошими побажаннями та молитвами. Так здавна робили жінки, котрі вишивали обереги для своїх рідних. Тому під час акції буде організовано мистецьку програму — читатиметься патріотична поезія та звучатиме народна музика.

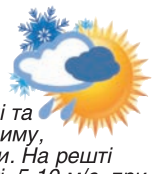
— Життя українського суспільства має бути різнобічним: матеріальне забезпечення армії повинно доповнюватися духовними проектами, які зміцнюють бойовий дух у військових і вселяють віру. Вишита карта буде справжнім оберегом для країни, наділеним щирими почуттями тих, хто залишив власний вишитий слід на полотні,— зазначає координатор акції в Рівному Олександр Курсик.

Акція «Україна — разом!», без сумніву, вже претендує на національний рекорд. Національний реєстр Рекордів України офіційно погодився зафіксувати рекорд у номінації «Мистецтво» — «Карта України, вишита вручну найбільшою кількістю вишивальників».

Інф. «НА»

ПРОГНОЗ ПОГОДИ
● ВІД ВІЙСЬКОВИХ МЕТЕОРОЛОГІВ

По Україні на 23-26 серпня: *мінлива хмарність, місцями хмарно з проясненнями. 23 серпня на сході та півдні, 24 серпня заході, 25 серпня крім сходу та Криму, 26 серпня на сході місцями короткочасні дощі, грози. На решті території переважно без опадів. Вітер східної чверті, 5-10 м/с, при грозі пориви 15-20 м/с. Температура повітря вночі +13...+18°С, на півдні до +23°С; вдень +21...+26°С, (24 серпня на заході +18...+23°С), місцями до +30°С.*

По Києву та області на 23-26 серпня: *мінлива хмарність. Переважно без опадів, лише 25 серпня місцями короткочасні дощі, грози. Вітер змінних напрямків, 3-8 м/с, при грозі пориви 15-20 м/с. Температура повітря у Києві вночі +14...+16°С, вдень +23...+25°С; по області вночі +13...+18°С; вдень +21..+26°С.*

● ДОБРА СПРАВА

«МОСТИ МИРУ»

Відома українська співачка Руслана Лижичко записала відеозвернення до жителів Росії, в якому закликала їх до миру. У ролику вона наголосила, що звертається до тих росіян, які не довіряють політикам та російським ЗМІ, а віддають перевагу інформації, отриманій від друзів і родичів, які живуть в українській державі.

Співачка пропонує жителям Росії долучитися до мирного заходу, що стартуватиме у переддень Дня незалежності України.

У ніч на 24 серпня на найбільших мостах України, які поєднують береги Дніпра, активісти створюватимуть так звані «Мости миру». Організатори акції та всі охочі запалюватимуть свічки, які мають символізувати вогонь миру. Руслана закликає жителів сусідньої держави не боятися відкрито заявити про свою громадянську позицію і підтримати українців у боротьбі за свободу. Мета акції — показати громадянам обох країн, що вони залишаються дружніми народами, поважають та підтримують один одного.

Інф. «НА»

● МИТЬ РОЗРЯДКИ

Раніше я любила літо, а потім зрозуміла, що літо може бути в будь-яку пору року, були би гроші. Тепер я люблю гроші.

***

Зайшов до магазину: «Все для футболу». Купив: пиво і пачку чіпсів.

***

Дружина з чорним поясом по карате — це міцна сім'я, виховані діти, ввічлива свекруха, люблячий і вірний чоловік.

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2026 від 25.06.1996 р.
Передплатний індекс – 68618

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега–Поліграф» (м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14).
Наклад 10738
Ціна вроздріб – договірна
Зам. № 36615

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ
Відділ передплати: тел.: 0(44) 489 50 12
Чергові по номеру — Володимир КОРНІЯКА, Роман БАКУМЕНКО
Провідні літературні співробітники — Наталія ШАРОЙКО, Юлія ГОРБАНЬ

Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655
e-mail: n_army@army.kiev.ua
http://www.narodka.com.ua
Рр - Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р - Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.